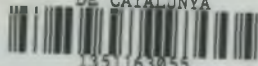

PERWADA

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES • HIVERN '95-96 • 2a ÈPOCA • NÚM. 4

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

1391163055

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 4

EDITORIAL 3

DOSSIER

Una manera diferent de curar-se:
LA MEDICINA NATURAL

ACTIVITATS MUNICIPALS

Inauguracions

26 ENTITATS I PERSONES
BÒSNIA

DES DE RÀDIO ARBÚCIES

Desfulla't

8

31 SOCIETAT

Aprendre de la interculturalitat

ENSENYAMENT

Curs 95 - 96 en marxa

12

33 JOVENTUT

Qui no té feina el gat pentina

ESPORTS

L'esquí alternatiu

16

EL NOSTRE AHIR

Personatges del passat

TEMA

Catalunya en l'horitzó del 2000

38 CULTURA

El cinema a Arbúcies

43 EL VELL I EL BAR

EDITA:
Ajuntament d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE REDACCIÓ:
Coordinació i Activitats Municipals:
J. Tura
Des de Ràdio Arbúcies:
J. Soler
Esports:
R. Cortés i M. Serras
Ensenyament:
J. Pujadas
Tema:
P. Garriga
Dossier:
C. Zamorano i Gemma Carbonell
Entitats i Persones:
C. Torelló i N. Tort
Societat i Joventut:
T. Moré
El nostre Ahir:
J. M. Rueda
Cultura:
D. Martí i J. Guillamon
Narració:
C. Blay

FOTOGRAFIA:
Secció Fotogràfica Centre d'Arbúcies

COL·LABORADORS:
Branca de Programació de RA, D. Planas, X. Amargant, M.A. Daví, E. Ribatallada, J. Marzal, J. Puigdevall, Ll. Noguer, C. Nadal, J. Medalla, M.A. Bartés, J.M. Llorens

DISSENY I REALITZACIÓ:
Palahí, A.G. (Girona)

DIP. LEG.:
Gi. 1.883 - 94

Revista Municipal PERXADA
Periodicitat Quatrimestral
Preu: 400 PTA

Editorial

QUO VADIS CATALUNYA?

El passat 19 de novembre varen tenir lloc a casa nostra les eleccions al Parlament. El verdader abast dels resultats d'aquestes eleccions només el temps el podrà donar. El que si vàrem poder veure en un primer moment és que tothom (els diferents líders) estaven contents, el que vindria a demostrar-nos (per començar) que els nostres líders són com a mínim poc ambiciosos. Veiem: El senyor Pujol, s'agafa al fet que Convergència continua essent el partit majoritari, amb un gran percentatge dels electors, el que evidentment és cert, però no oblidem que en les dues darreres convocatòries havia tingut majoria absoluta, i que sens dubte aquest era el seu gran objectiu, i els resultats diuen que ha perdut de 8 a 10 diputats de les seves expectatives inicials. El senyor Nadal era el que semblava més content de tots i en realitat i analitzant fredament les dades ha perdut 6 diputats, tot i que l'espant de les enquestes inicials (que li donaven una pèrdua de 10 a 12 diputats de segur va ser majúscul). El senyor Vidal-Quadres i el senyor Aznar, estaven eufòrics, però a veure, com pot estar eufòric amb un 13% dels vots, un partit que s'autoconsidera el futur partit majoritari de l'estat i futur governant?. El senyor Colom, no ha perdut el tercer lloc en escons del Parlament, per darrera d'un partit representant de la dreta espanyola més reaccionària?. I al senyor Ribó, de segur que la línia, que li han imposat de Madrid (el senyor Anguita), no l'ha ajudat massa, i tot i l'augment dels diputats i dels electors, no el porta més enllà del que podríem conside-

rar una força testimonial, recolzada per un sector obrer fidel i una elit intel·lectual també fidel, però que en les properes eleccions, les generals, veurem si continua tan fidel, o es replanteja un vot útil com ja ha passat en altres eleccions.

El que si és evident però és que en el nou Parlament no hi ha majoria absoluta, el que sens dubte ha de significar canvis en la manera de fer política del partit majoritari. Els ciutadans han participat d'una forma important en les eleccions, trencant el mite que les eleccions catalanes no interessaven a molta gent. Les enquestes i sondejos no serveixen per gaire res (el que entre d'altres coses demostra, o bé, que els catalans som una mica *mentiders*, o que el sistema d'enquestes no funciona). El vot clarament independentista continua, tot i la puja de vots, relativament estancat. La dreta és majoritària. I en les darreres eleccions s'han insinuat elements que demostren que alguns electors se les han plantejat en clau espanyola (en aquest sentit a Arbúcies s'ha observat, una notable puja del PSC-PSOE i també una puja del PP, tot i que el vot nacionalista-independentista és clarament majoritari), el que comença a donar arguments del que seran les eleccions generals al Parlament espanyol, i que poden fer molt mal als partits catalans o de classe, en aquests moments no sabem quines poden ser les expectatives del Sr. Pujol, del Sr. Colom o del Sr. Ribó, però tenim la sensació que tots ells firmarien els resultats obtinguts en la darrera convocatòria.

BÚSTIA

Si us manca algun del números endarrerits de
PERXADA els podeu comprar a "La Gabella"

c/ Major, 6 - 17401 Arbúcies - 972/86 09 08

Activitats Municipals

INAUGURACIONS

Després del relatiu parèntesi que ha significat la reorganització derivada del procés electoral del mes de maig, l'activitat Municipal ha començat amb nova empenta aquesta tardor, i això s'ha observat tant des de la vessant política com per l'activitat de gestió.

La reorganització del consistori tot i que es manté essencialment el mateix equip de govern de la darrera legislatura, s'ha traduït en la substitució d'un dels membres de l'anterior equip (El Sr. Rufi Mulero pel Sr. Pere Garriga i el canvi de tot l'equip de l'oposició exceptuant el seu cap Sr. Faixedas) i la conseqüent reorganització d'algunes Conselleries: Esports (Manel Bonfill), Governació (Salvador Tort), Joventut, Turisme, Festes i Participació Ciutadana (Pere Garriga).

En el període comprés entre el mes de juny i mitjans del mes de novembre d'enguany l'activitat municipal ha abastat diversos fronts: per una part tot el relacionat amb el calendari festiu: Festa Major, 11 de Setembre, Festa del Flabiol, Fira de Tardor; i per l'altre la continuació dels diferents projectes engegats o aprovats en la darrera legislatura entre els que podem destacar: la zona de vianants, la reforma i millora de l'enllumenat públic, la nova depuradora, la rotonda de la variant, les obres a la Casa de la Vila, les obres a Can Cornet, i la construcció del nou CAP, així com el desenvolupament d'alguns projectes com és el cas de la deixalleria urbana. Al mateix temps han tingut lloc a la nostra Vila activitats d'abast nacional i estatal com han estat les Jornades Estatals de Justícia i Pau 95.

Al llarg d'aquesta tardor ha tingut lloc la inauguració de dos importants obres: la Zona de Vianants i la Nova Depuradora, al mateix temps han finalitzat els treballs de construcció de la Rotonda de la Variant.

*Moment de la inauguració
de la zona de vianants*

Foto: Garriga fotògraf

LA ZONA DE VIANANTS

El passat diumenge dia 22 d'octubre va tenir lloc la inauguració de la Zona de Vianants, una obra de gran envergadura i que s'ha desenvolupat al llarg de gairebé un any i mig.

Les obres s'iniciaren amb la remodelació de la Plaça de la Vila amb la construcció de les arcades i el soterrani en el sector de l'església i continuaren amb l'obertura dels paviments dels carrers Vern i Major. Aquestes obres han consistit en la remodelació de la xarxa de clavegueram, soterrament d'altres serveis (cas de la xarxa elèctrica i previsió de la TV per cable), substitució de paviments i

Foto: Garriga fotògraf

reforma de l'enllumenat. Al mateix temps s'ha remodelat urbanísticament tot el conjunt destacant-ne a més dels arcs de la Plaça, la Casa de la Vila (en fase d'execució), i la Placeta de les Olles.

L'objecte d'aquesta obra ha estat, a més de la millora del paisatge urbà que representa i la millora de serveis per als veïns, la de recuperar per a ús dels vianants un espai que en el moment de la seva

concepció (en època Medieval) estava destinat a afavorir l'intercanvi cultural i comercial entre les persones.

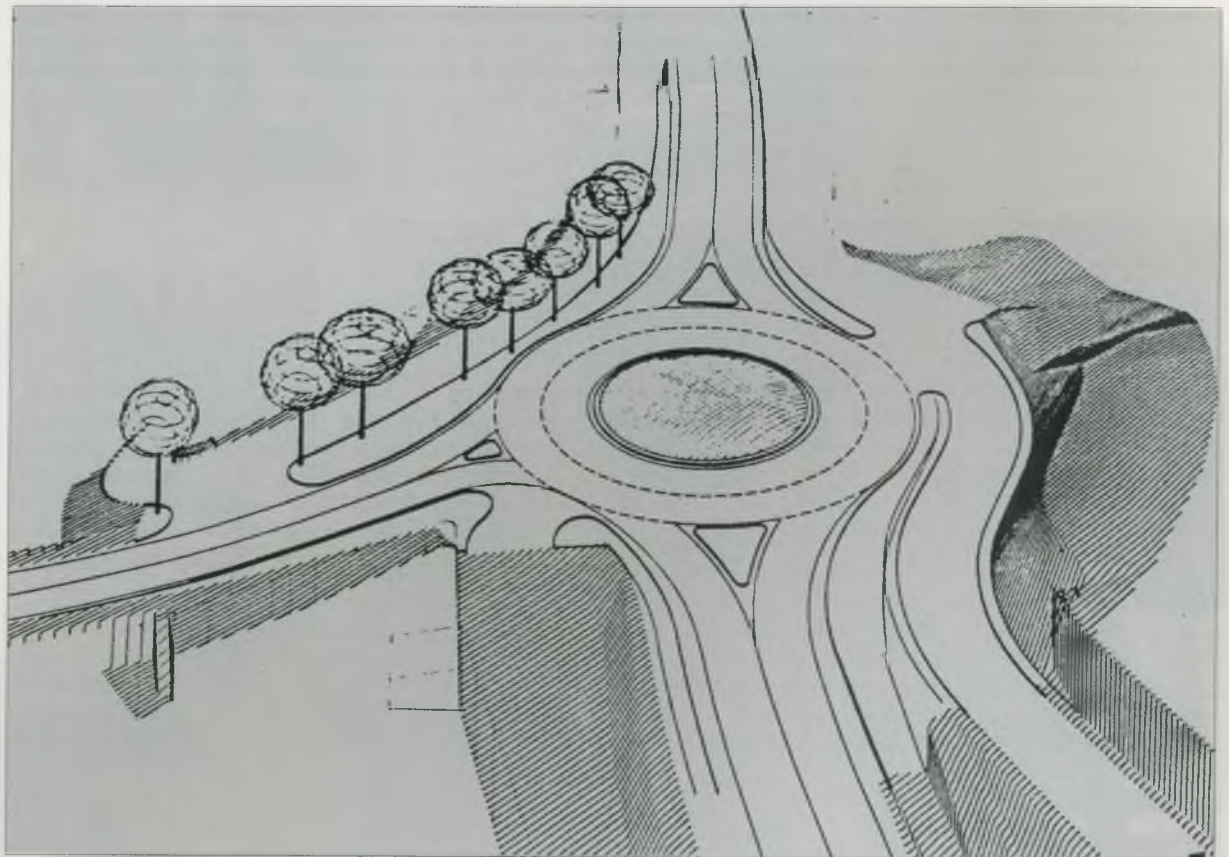
L'acte d'inauguració es va celebrar en el marc de la

Festa del Flabiol i la Fira de Tardor i va comptar amb la presència del Conseller de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya, Sr. Lluís Alegre.

FINALITZACIÓ DE LES OBRES DE LA ROTONDA DE LA VARIANT

Una altra de les obres que s'han finalitzat ha estat la construcció de la rotonda de l'encreuament de la carretera GI-550 d'Arbúcies a Sant Hilari.

Les obres començaren el març d'aquest any i han suposat una inversió de gairebé quaranta milions de pessetes finançades per la Direcció General de Carreteres del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, i han consistit en la construcció d'una glorieta per al trànsit de vehicles i d'un pas inferior per a vianants.

LA NOVA DEPURADORA

Sens dubte, aquesta ha estat una de les infraestructures més importants que s'han desenvolupat a la nostra Vila, no tant sols pel seu cost de construcció sinó per la millora que suposa en la normalització d'un aspecte tant important del nostre medi com és la Riera d'Arbúcies.

La construcció d'aquest important servei va iniciar-se el mes de juliol de l'any 1994 i ha suposat una inversió de 179 milions de pessetes finançats per la Junta de Sanejament de la Generalitat de Catalunya, que també ha estat l'encarregada de la redacció del projecte.

Aquesta depuradora s'ha construït en el Prat del Molí en el mateix emplaçament de l'anterior planta, que s'havia mostrat obsoleta i que no podia en aquests moments absorbir els cabals procedents dels diferents col·lectors de la Vila.

La nova planta depuradora d'aigües residuals, és del tipus biològic i podrà absorbir un cabal diari de 2.400 m³, capaç de satisfer les necessitats d'una població de 9.600 habitants.

La inauguració d'aquesta obra va tenir lloc el divendres 20 d'octubre i l'acte va comptar amb la presència del Conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya Sr. Albert Vilalta.

Inauguració de la depuradora

Foto: Garriga fotògraf

NOTÍCIES BREUS

ACTIVITATS MUNICIPALS

JORNADES ESTATALS DE JUSTÍCIA I PAU 95 A ARBÚCIES

Durant els dies 14 i 15 d'octubre d'enguany varen tenir lloc a la nostra Vila les Jornades Estatals de Justícia i Pau 95. En aquestes jornades en les que varen participar un centenar de delegats dels secretariats diocesans de Justícia i Pau de tot l'Estat espanyol, es varen elaborar un seguit de propostes d'actuació referents a la Cooperació amb el Tercer Món: demanant una major implicació personal en els temes de cooperació, l'objecció fiscal a les despeses militars, l'augment dels fons de cooperació, l'aprofundiment en la política d'agermanaments. Al mateix temps també es va palesar la gravetat dels fenòmens de racisme i xenofòbia que darrerament s'han observat en el context de les societats occidentals.

CAMPANYA ENDRECEM ARBÚCIES

Durant diferents dissabtes dels mesos de setembre, octubre, novembre i desembre d'enguany ha tingut lloc a la nostra Vila la campanya ENDRECEM ARBÚCIES. Aquesta campanya organitzada per la Conselleria de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Arbúcies té com a objectius potenciar aquells hàbits de respecte i neteja dels àmbits públics de la nostra Vila, així com el fet d'endegar una sèrie d'accions puntuals destinades a incidir en llocs degradats o agredits per l'incivisme d'uns quants. En el marc d'aquesta campanya s'ha actuat en l'àmbit de la Riera d'Arbúcies, la Riera Xica, els Parcs Municipals, abocadors incontrolats, i en la neteja de pintades i cartells als carrers de la Vila.

Vè ANIVERSARI D'AGERMANAMENT ARBÚCIES-FLORAC- 11 DE SETEMBRE

Durant els dies 9,10 i 11 de setembre varen tenir lloc a la nostra Vila els actes de celebració del Vè aniversari d'agermanament amb la vila de Florac. En els actes hi varen participar gairebé una vintena de persones procedents d'aquesta vila francesa. Aquests actes que varen coincidir amb la programació de l'11 de Setembre varen consistir en una recepció oficial, i un concert ofert per l'Orquestra de Cambra de Girona, el dia dissabte dia 9, una arrossada popular a Can Cassó i una cantada d'havaneres organitzada per la Penya Barcelonista, un concert a càrrec de David Salvans a la Llar de Jubilats dintre la programació "Viu El Parc", una escenificació i un recital de Poesia i parlaments polítics; el diumenge dia 10 i ja el dilluns 11: la recepció oficial, el vermut popular, una actuació castellera i un espectacle infantil.

APROVACIÓ INICIAL DEL PROJECTE DE DEIXALLERIA URBANA

En el Ple del dia 5 d'octubre i per unanimitat dels membres del consistori va tenir lloc l'aprovació inicial del Projecte de deixalleria municipal, redactat per l'enginyer Ramon Caralt i Eies, que ascendeix a 12.638.366'-PTA.

APROVACIÓ INICIAL DE L'ESTUDI D'IMPACTE AMBIENTAL DEL PLA ESPECIAL EL REGÀS-1.

En el Ple del dia 5 d'octubre va tenir lloc l'aprovació inicial de l'estudi d'impacte ambiental del sector que han d'ocupar les instal·lacions de la Planta Embotelladora del Regàs, redactat per Minuartia Estudis Ambientals, SL.

REVISIÓ D'URBANA

Del 16 d'octubre al 4 de novembre va tenir lloc a la nostra Vila, en el marc dels treballs de revisió i actualització del Cadastre Urbà, portats a terme per membres de la Gerència Territorial del Cadastre de Girona, unes jornades d'atenció al públic destinades a que els propietaris poguessin fer les consultes destinades a l'aclariment de dubtes i comprovació de dades així com a la detecció dels possibles errors existents. Aquesta ha estat la primera revisió del cadastre urbà des de l'any 1983 i s'ha realitzat per tal d'actualitzar les alteracions que des de llavors s'han produït (noves construccions, reformes, ampliacions, reconstruccions...), així com en els canvis en les valoracions relatives de diferents sectors.

COMENCEN LES OBRES DE CONSOLIDACIÓ I RESTAURACIÓ AL CASTELL DE MONTSORIU

El passat mes de novembre van iniciar-se les obres de consolidació al pati d'armes sobirà del castell de Montsoriu. Aquestes obres afectaran al sector conegut com les quadres i la muralla del mateix sector, així com la neteja del conjunt dels dos recintes inferiors del castell. Aquestes obres finançades pel Patronat del Castell de Montsoriu, integrat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de la Selva, els Ajuntaments d'Arbúcies, Sant Feliu de Buixalleu, Breda, Riells i Viabrea, l'Associació d'Amics del Castell de Montsoriu i l'antiga propietat del castell, compten amb un pressupost de 14 milions de pessetes.

Des de Ràdio Arbúcies

DESFULLA'T

Us oferim tres apartats en aquest espai que la revista PERXADA reserva a les notícies i les novetats de la nostra emissora municipal. La programació de tardor de R.A., és sempre una nova empenta per tirar endavant i obrir nous espais radiofònics, per això dediquem un espai a comentar-vos la nostra programació i com s'ha gestat. També tenim un lloc reservat al darrer capítol de la "Història de Ràdio Arbúcies", apartat que ens ha servit de repàs nostàlgic, per commemorar els 10 anys de la creació de la nostra emissora municipal i per finalitzar, una de les entrevistes realitzades a la nostra emissora.

LA PROGRAMACIÓ: DESFULLA'T AMB LA RÀDIO I EN DAVID

De nou, i un cop més, la programació de Ràdio Arbúcies canvia. Una nova empenta després de les curtes vacances de l'estiu ha estat necessària per fer rodar de mica en mica els nostres col.laboradors i els programes que fan. Unes segones jornades entre tots, durant un cap de setmana han perfilat el que ara, els oients poden sentir cada setmana i fins les festes de Nadal, sí, estem parlant de la Programació de Tardor. Fent el màxim de compatibles les hores disponibles dels col.laboradors i els gustos dels qui ens escolten hem posat en marxa: Desfulla't. I no pretenem malinterpretar, tots sabem que és l'època on els arbres, entre d'al-

tres, perden les seves fulles i potser, si ens ho mirem frívolament, tots nosaltres, és a dir, les persones també ens desfullem en certa manera per encaminar-nos cap a uns mesos més freds però més de casa. Reunida la família, hem cregut necessari aportar radiofònicament parlant, programes amb més contingut, més treballats des de tots els àmbits i més amens i directes. Els dijous incògnits, els divendres musicals, els dissabtes culturals i els dilluns esportius marquen les pautes necessàries per un bon resultat final. No pots desapropiar cap programa, perquè tots ells són prou treballats però ara cal que tu els escoltis. L'última porció de

Tardor ens l'ha ofert en David, sí, en David Salvans, prou conegut compositor arbucienc. Ell ha estat el creador de les noves sintonies de la nostra emissora i el seu estil particular, podem dir que se sent a totes hores a través de les nostres ones i a totes les llars arbucienques. Unes gràcies molt especials a en David, a tots els col.laboradors que fan ràdio i a vosaltres que ens escolteu. Ah!, ja sabeu que emetem pel 107.6 ? Si no ho sabíeu, quina vergonya!

BRANCA DE PROGRAMACIÓ.

10 ANYS DE RÀDIO A ARBÚCIES. (Tercera Part)

La primavera del 1991 s'aprofita per presentar una nova programació. Apareixen nous programes: Posa't-hi fulles, Sandra a les 3, l'Esqueixada Sònica, Petomix o Dia 7. L'informatiu s'estabilitza en tres edicions al cap de setmana. Les programacions Especials d'Eleccions Municipals, l'Enquesta pre-electoral i l'Especial al col.legi electoral, la Marxa, les 24 hores de bàsquet,..., pretenen mantenir viva la presència al poble. També aquest any la ràdio organitza les primeres Jornades de ràdio i canvia de logotip, desapareix la imatge de la noia amb el micro i les barres catalanes per un esquemàtic dis-

seny gràfic amb les inicials de Ràdio Arbúcies, realitzat per en Manel Grau. Es comença a plantejar el canvi d'ubicació de les instal.lacions i el sistema d'emissió. Una assemblea de col.laboradors aprova un projecte de gestió i s'encomana a la Junta de Representants (escollida pels propis col.laboradors), que la porti a terme.

DEL 101.1 AL 107.6.

Tot i que s'havia reestructurat la forma de gestionar l'emissora, encara no es funcionava prou correctament, no

tots els programes tenien un bon nivell de qualitat afegit a les mancances de material i podríem dir que s'anava tirant. Ja a finals de 1990 i a l'inici de 1991 es va mirar de posar unes bases organitzatives i que es reflectissin en el Document base 0, on es defineixen els objectius de l'emissora i es concreta l'organització interna de l'emissora a nivell dels col.laboradors. En vista de la situació de punt mort en l'evolució de l'emissora es planteja seriosament el fet de buscar un nou local on ubicar els estudis de l'emissora, i estudiar el muntatge d'una torre amb l'emissora en un turó proper al poble.

Aquests projectes són presentats al Patronat que recull els projectes i decideix informar a l'Ajuntament la situació. El canvi de local està justificat en dos sentits, permetre tenir un espai de treball en unes condicions mínimament dignes i afavorir una ampliació tècnica imprescindible per afrontar en condicions una futura legalització. Els vells estudis estaven en un estat realment ruïnós i limitava molt la utilització de les seves dependències, amb una defectuosa instal·lació elèctrica i els degoters dins el locutori. La llei de les emissores municipals també iniciava el seu tràmit parlamentari i es començava a veure la solució a la situació legal i jurídica de les EM's (emissores municipals). Tot i les millores tècniques, fetes en les antigues instal·lacions (Carrer Pont, núm.5), no són suficients per mantenir o millorar la qualitat de programació, i es fa imprescindible la projecció d'uns nous estudis que al final s'ubiquen en el carrer Major 4, després del vist-i-plau de l'Ajuntament. Aquest canvi es materialitza el 25 de juliol de 1993, data de la seva inauguració oficial, i quan ja s'ha celebrat el 8è Aniversari. La commemoració d'aquest aniversari es fa acomiadant la vella freqüència del 101.1 per la nova sintonia ubicada en el 107.6 de l'FM (freqüència modulada). Les programacions continuen (alguna d'elles amb l'atreviment d'enunciar-se posant fins i tot, una fotografia dels col.laboradors).

ELS NOUS ESTUDIS.

Els nous estudis més moderns i funcionals, amb un emissor nou i la nova freqüència permeten ser una de les moltes emissores que eren legalment reconegudes i en disposició de tramitar la seva legalització definitiva (tràmit actualment encara pendent). A partir d'aquest instant l'objectiu era consolidar el funcionament de l'emissora, ampliar la programació i mante-

nir l'emissora en marxa les 24 hores del dia. Des de la inauguració s'acaben de muntar aparells en els nous estudis i durant l'estiu es fan petites proves per comprovar el correcte funcionament de tots els equips. A partir de setembre, s'engega la programació de nou, mirant de cuidar més la qualitat dels programes i millorant dins del possible l'organització interna entre els col.laboradors. Es realitzen les eleccions ajornades des de març, de Junta de Representants i d'elecció de nous responsables. Les eleccions havien estat ajornades des del mes de març a causa del trasllat de local, un cop engegada la programació era possible ocupar-se de nou del relleu en l'equip de gestió.

LA CONSOLIDACIÓ

1994 significa la consolidació de l'esforç durant l'any anterior, i es reflecteix amb l'estrena de la nova sintonia que identifica l'emissora, composta per David Salvans, en la 1a. Festa de l'Esport d'Arbúcies on s'hi participa activament, en els actes de celebració del 9è Aniversari amb la Marató radiofònica de 24 h i amb una Gimcana popular. Al llarg d'aquest any s'aconsegueix augmentar el nombre de col.laboradors, i durant l'estiu no s'atura l'activitat a l'emissora que serveix d'escola a nous locutors i tècnics. La tràgica casualitat dels focs va servir de bon aprenentatge i va demostrar la utilitat de Ràdio Arbúcies com a servei públic i mitjà de comunicació immediat. Durant aquella setmana l'emissora va informar dia i nit de la situació dels incendis. Per culminar el procés d'aprenentatge i per muntar una programació sòlida, va sorgir de nou la idea d'unes Jornades de Ràdio, amb l'assistència de directors d'altres emissores germanes (Nova ràdio Lloret i Ràdio Pineda), que varen realitzar una xerrada-col.loqui. D'aquesta experiència naixeren la programació

de tardor i la iniciativa d'engegar l'emissora les 24 h amb un fil musical en les hores buides de programació, a part de realitzar un profund exercici de reflexió al voltant de les diverses activitats que envolta a una ràdio local. A finals d'octubre fou renovada la Junta de col.laboradors i es va ampliar de 7 a 9 membres. Durant 1995 els esforços han anat dirigits a millorar en tot el possible el funcionament intern, ampliar les relacions amb les institucions i mirar de culminar el procés de legalització, a més de celebrar el 10è aniversari i de donar una bona cobertura a actes tan importants com les Eleccions Municipals o la 2a. edició de la Festa de l'Esport. S'han celebrat els 10 anys de diverses maneres, (trobada de tots els col.laboradors en 10 anys, la Gala, la programació d'aniversari), i ara ens trobem en la recta final d'un any molt intens. Per acabar només resta dir que l'emissora ha existit al llarg de tots aquests anys, gràcies principalment a l'esforç de tots els col.laboradors i col.laboradores, que desinteressadament han dedicat el seu temps i de vegades els seus diners en aquest projecte, i només la passió per fer ràdio ha estat l'única força que ens ha unit i ens ha fet treballar plegats, vinguéssim d'on vinguéssim. La ràdio ha realitzat un gran esforç, per mantenir la seva autonomia de funcionament, tot i que de vegades no fos la via més fàcil de fer les coses, i per ser un medi obert a tothom que s'hi vulgui apropar, no sabem si sempre hem estat ben entesos o si ho hem fet prou bé, però ens hi hem esforçat i l'esforç continuarà....

Ja són 10, felicitats i per molts anys a tots!

JORDI SOLER BOIX / ARXIU R.A.

L'entrevista TENEN MÀGIA?

Ens vam trobar a la ràdio, un dis-sabte a la tarda, just abans que ells anéssin a assajar. Van venir en Jesús, en David i en Jordi. A en Joan Carles no li va ser possible ve-nir. Vam seure ells i nosaltres i en-davant, la història es va començar a escriure per si sola.

Es van trobar, més o menys a la Primavera del 94, quan el grup local Os pedrer, d'Arbúcies, buscava algú amb prou ganes de tocar el baix. En Jesús, fidel amant de la guitarra, que era del grup, va conèixer en Jordi de Sant Hilari, a l'institut i va proposar-li fer de baixista amb ells. Els Os Pedrer, però es van desfer i en Jordi mai va poder-ne formar part. Entre en Jesús i en Jordi però el contacte va seguir i coincidien amb un desig comú, el de fer música. En Jordi va portar el seu germà, en David, un altre personatge interessat en la música, a tocar la guitarra i disposat a tirar endavant la idea d'arribar a formar un grup. Només els faltava el bateria i allò que sortia del no res molt aviat seria Màgia Blanca. Com a quart component van escollir un gat vell que venia d'Hostalric i que ja portava anys en altres grups locals, en Joan Carles. Ja eren quatre i tenien tot un camí per endavant, el primer pas però era coincidir en els assajos, cosa difícil ja que són de pobles diferents, i entendre's com a grup. Després d'un any i mig de trobar-se per primer cop, les coses no els han anat gens malament. Han fet al voltant de quinze concerts, han arribat al concurs de cançons de Salitja, i a part d'una ma-queta dues de les seves cançons aca-ben de ser premiades amb un enregistrament en compacte. Voleu dir que

aquests quatre joves no avancen a passes de gegant? O potser tenen Màgia? Amb tots nosaltres Màgia Blanca!

P - D'on va sorgir el nom de Màgia Blanca?

R - Després d'hores, dies i setmanes de buscar un nom, que quadrés amb tots quatre, i ens semblés prou bé, a en Jesús se li va acudir el nom de Màgia Blanca. Aquest nom ens va agradar a tots quatre, perquè té el seu sentit místic i sublim que buscàvem i té un ganxo especial de típic sobresortint de la normalitat.

P - Qui composa les cançons i qui escriu les lletres?

R - Bé, les cançons les fem entre tots. Cadascú treballa independent dels altres entre setmana. Llavors quan ens trobem qui ha creat alguna cosa nova ens l'ensenya i els altres hi aportem la nostra part, des de l'instrument que toquem i que evidentment més coneixem. Li anem donant forma i finalment el producte s'acaba. Aleshores és qüestió de posar-hi lletra, que ho fa un de sol i només falta que soni prou bé i que ens agradi, i que agradi als altres, és clar!

P - Quines són les fonts d'inspiració de les vostres lletres?

R - Qualsevol cosa amb prou raó és motiu d'inspiració per una lletra d'una cançó de Màgia Blanca. El

que si pretenem és que el que diem tingui un fonament, que tingui cap i peus. En David sol inspirar-se en coses que li passen pel cap i pretén, si pot, ajudar algú a tenir idees positives. En Jordi, en canvi es menja molt més l'olla i rebusca molt més el sentit de les seves lletres. Ell vol que qui senti les seves cançons rebusqui el significat molt més enllà del que hi diu, que hi trobi les segones intencions. En Jesús crea les seves lletres a partir de les motivacions que se li presenten a la vida diària, als entrebancs que sorgeixen i la necessitat d'expressar-los a través de les cançons.

P - Com definiu l'estil de Màgia Blanca?

R - Rítmicament és ràpid. Melòdicament i harmònicament és molt ric. El determinen bastant la riquesa i la complexió. Intentem donar el màxim rendiment. Tot i que no ens agrada que ens pengin l'etiqueta d'un estil concret derivem cap al Rock'n Roll. Com que encara som un grup prematur i amb estils bastant particulars de cadascú pretenem fusionar més i conjuntar aquests estils particulars i tendir cap un estil comú per a tots quatre.

P - Què sentiu dalt de l'escenari i com és el contacte amb el públic?

R - Una de les coses que sentim és gust. Gust de saber que hi ha algú que t'escolta i que gaudeix d'allò que has creat durant hores. El contacte amb el públic a vegades és fred, sobretot

quan en un concert on som varis grups ens toca ser els primers i la gent no està prou animada o som dels últims i la gent potser ja està tipa i molta ja ha marxat. Tot i això quan acabem sempre la gent se'ns acosta i ens felicita per com ho hem fet.

P - Què ha representat enregistrar la maqueta ?

R - Primer de tot una satisfacció personal importantíssima. Ens ha omplert molt sentir-nos mínimament bé, amb un so acceptable, tot i que el procés d'enregistrament va haver de ser ràpid i no ens permetia de repetir les cançons. També amb la maqueta hem pretès presentar-nos i buscar concerts, ensenyar el que nosaltres fem i acostar-nos més als amics i coneguts nostres. També ha estat com una prova pilot del grup, podríem dir que és l'inici del camí de Màgia Blanca i un treball prematur.

P - Finalment, expliqueu-nos el concurs de cançons de Salitja, el concert per l'esclerosi múltiple de Blanes i el vostre paper en ells.

R - El de Salitja és un concurs de cançons, que fa divuit anys que es fa i que reuneix noves formacions del món de la música. Primer de tot has d'enviar una cançó i si et seleccionen ja entres en concurs. Nosaltres ho vam fer, i juntament amb vint grups més vam ésser seleccionats. Vam anar-hi i va passar allò que no ens esperàvem, vam quedar segons. A Blanes la cosa va

ser semblant, van organitzar un concert per l'esclerosi i tots els grups de la comarca havien d'enviar una maqueta per poder tocar-hi. De tots els grups en van seleccionar sis i nosaltres vam ser un d'ells. Vam tocar i llavors ens van oferir la possibilitat d'enregistrar dos temes en un compacte compartit amb els altres grups. Han estat dues injeccions de moral importants i ens han donat molta trempa.

Així de naturals, sincers i amb un esperit de perfecció constant se'ns mostren els Màgia Blanca. Joves i amb molt camí per endavant procuraran no aturar-se i evolucionar cap a un model particular i amb prou gust per qui els escolti. Només potser, ens manifesten, els faltaria ara un cantant, una veu que acabés d'acostar el públic al grup. Per tant, ja ho sabeu, els Màgia Blanca estan disposats a escoltar noves veus, i qui sap, potser tu, que ara llegeixes això ets la persona que els cal. De totes formes per si sols tenen prou Màgia i si vols comprovar-ho no et perdís els seus concerts i segur que et captivarà la seva música.

En David, en Jesús i en Jordi van marxar, tenien feina i estaven impacients d'anar al seu local i ensenyar-se mútuament allò que cadascú havia treballat durant la setmana. Només va faltar donar-los les gràcies per haver estat amb nosaltres i dir-los una vegada més, Molta sort i endavant !

CARLES FERRER
ESTER RIQUELME

Foto: Màgia Blanca

Unes reflexions sobre el principi de curs, una activitat d'educació ambiental, una invitació a actuar de manera tolerant, una informació més detallada sobre els canvis que suposa la implantació de l'ESO a l'Institut i una relació de l'oferta de l'Escola d'Adults acompanyada d'una carta d'una ex-alumna, configuren les planes de la secció d'ensenyament que us presentem tot seguit.

EL GOIG DE RECOMENÇAR LES CLASSES

Escric aquest article a començament del curs escolar, tot i que sóc conscient que no es publicarà fins el desembre, no vull deixar passar l'ocasió de parlar, ni que sigui una sola vegada, de la tornada a l'escola. Aquesta vegada doncs us transcriu i comento un escrit d'en Jordi Vilamitjana amb aquest mateix títol.

Ningú en parla gaire del goig de recomençar les classes. El sector pares-mares més aviat pensen que "ja era hora de tornar-hi", i salvant honroses excepcions, es treuen literalment un pes de sobre, "uf, tants dies aguantant els nens a casa!", amb la il·lusió d'haver trobat un aparcament còmode, barat i potser instructiu, per als fills i filles. I ja sé que no ens agrada que

ens ho diguin, però només has d'escoltar pels carrers i botigues, a mitjans de setembre, per saber que no vaig gaire errat. I que consti que ni els mestres som vigilants de pàrquing, ni l'escola és un magatzem o una guarderia, ni els nostres fills i filles, mobles.

De fet començar un nou curs escolar és una cosa seriosa, i emocionant, perquè no hi ha res de tant important i alhora engrescador com el fet d'APRENDRE, aprendre de debò, clar.

dura i agraïda de ser pares-mares i ajudar a créixer els fills i filles; la feina dura i imprescindible dels alumnes per aprendre a viure i ser feliços.

Però sovint, tots plegats comencem el curs més atemorits que engrescats. I això no és bo. No són bons els missatges negatius, sistemàticament pessimistes, porucs. Estem destruint, entre tots la joia d'aprendre, la màgia de saber, l'encís de conèixer. I que consti que puc entendre les reticències i les pors dels mestres davant la perspectiva de trobar-se amb una nova escola, un nou grup-classe, vint-i-cinc o trenta noves persones, algunes francament hostils o malfiades, però això no justifica les actituds defensives ni molt menys la funcionarització (perdona la parauleta) pura i dura. Puc entendre alguns pares-mares descontents amb alguna situació concreta, però no comprenc que dimiteixin de la seva responsabilitat de primers i principals educadors dels seus fills-filles i deleguin a l'escola aquestes funcions, exigint-ho tot i no cooperant en res. Finalment

I en aquesta tasca hi intervenim directament els alumnes, els pares-mares i els mestres. Com si fossim les potes d'un tres peus, en el que cap pot fer llufa si no volem que la foto surti torta. I cadascun d'aquests col·lectius ha d'estar enamorat i convençut de la seva feina: la feina dura i apassionant d'oferir als alumnes els millors recursos que coneixes per tal que aprenguin; la feina

VIVIM EL MONTSENY

Com ve essent costum cada any, a principis d'octubre els nens i nenes que enguany cursen cinquè de primària en el Col·legi Públic Dr. Carulla juntament amb alumnes d'altres escoles realitzaren una excursió a Santa Fe en el marc de les activitats "Viu el Parc" promogudes pel Servei de Parcs Naturals de les Diputacions de Girona i Barcelona i amb el suport de l'Ajuntament.

Els objectius eren els de sensibilitzar per mitjà del contacte directe amb la natura i el foment d'actituds de respecte envers aquesta.

La jornada estigué caracteritzada, en primer lloc, per l'oportunitat d'establir

contacte amb nens d'escoles d'altres indrets de la nostra geografia, i en segon lloc per la participació en activitats realitzades a l'aire lliure, així com d'una sessió d'àudiovisuals que mostrava la flora, fauna i climatologia del Montseny.

Visitarem també l'exposició conjunta de murals aportats per les diferents escoles assistents i gaudirem d'un passeig per la corpredora fageda típica del Montseny.

Grup de l'escola Dr. Carulla que va participar a l'activitat "Viu el Parc" d'enguany.
Foto: J.P.

JOAN A. PERALES, OLGA RIERA
Mestres del Col·legi Públic Dr. Carulla.

també puc entendre la mandra i el desconcert d'alguns alumnes després de quasi tres mesos de vacances (no creus que estan mal repartides?), però no estic d'acord en que ho utilitzin com a excusa per passar de tot o no assumir la feina.

Sortosament hi ha molts i moltes mestres enamorats de la seva feina, malgrat les dificultats, i molts pares-mares engrescats amb els seus fills i filles, i molts alumnes que aprenen. Tots i totes comencen el curs amb il·lusió. I doncs, perquè no hauria de ser així? L'EDUCACIÓ és un element igualador de les oportunitats dels homes i dones; ens fa més LLIURES perquè ens obre horitzons i coneixements; ens fa més BONS perquè ens lleva mesquinesa, avarícia, egoisme; ens fa més CRÍTICS i més capaços de canviar les coses que no ens agraden.

Hem de confiar en l'ensenyament per a viure millor, per a SER FELIÇOS.

R. ARQUIMBAU
Mestre de l'escola pública.

SER TOLERANT AMB I PER ALS ALTRES

Enguany hem encetat un nou curs, un curs ple de propòsits cap on encaminem el nostre principal objectiu: "L'educació integral de l'alumne".

En les diverses vessants de l'educació integral, aquest any la Comunitat Vedruna, hem escollit un valor cada vegada més absent i alhora més necessari a la nostra societat: la tolerància. Sota el lema "SER TOLERANT AMB I PER ELS ALTRES", ens proposem treballar el respecte, l'acceptació i la cooperació amb aquells que són o actuen diferent vers la nostra pròpia manera de ser, en definitiva inculcar la tolerància.

No fa falta donar massa explicacions del perquè cal treballar aquest valor, sols ens cal escoltar qualsevol noticiari, fullejar un diari... per adonar-nos que una de les principals mancances de la nostra societat és la tolerància, o bé podríem dir que cada vegada ens tornem més intolerants més intransigents amb aquells que, simplement, actuen de forma diferent a la nostra. Tot i que cada vegada les distàncies en el món se'ns

fan més petites i que en poques hores som capaços de desplaçar-nos d'un lloc a l'altre, sembla que alhora ens costa més cada vegada acceptar les diferències existents en les múltiples ètnies, i que cada vegada ens costa més conviure i respectar a aquells que pensen i actuen de manera diferent: el conflicte dels Balcans, els problemes dels indígenes a gairebé tot Sudamèrica, les guerres tribals a Ruanda, el genocidi del poble Kurd... o bé el gran desplegament i avenç de la xenofòbia a gairebé tot Europa. Davant aquests fets, els educadors no podem quedar-nos indiferents, ens cal entre tots -els pares des de casa i els mestres des de l'escola fer-hi quelcom, treballar perquè les generacions futures sàpiguen conviure i acceptar la diversitat de pobles. Potser si ensenyem als nostres fills-alumnes a ser més tolerants amb i per els altres evitarem en un futur que la humanitat pateixi esfereïdors esdeveniments com els que estem vivint actualment.

QUÈ ENTENEM PER TOLERÀNCIA?

- Entenem per tolerància fer viable el dret que té l'altre a ser diferent.
- Entenem per tolerància el respecte als drets i llibertats dels altres.
- Entenem per tolerància com a una forma de llibertat per damunt dels prejudicis i formes.
- Entenem la tolerància com a actitud davant el conflicte provocat per la diferència.

Tant de bo en un futur molt proper puguem parlar de la intolerància com un malson erradicat definitivament de la nostra societat!

DOLORS PLANAS I COSTA
Mestra del Col·legi Vedruna

una Terra per a tothom

L'ESO AL MONTSORIU

Alguns dels professors que ara estem aplicant la Reforma a l'ensenyament secundari vam viure també com a alumnes un canvi en el sistema educatiu. Formem part de les primeres generacions que, ja fa massa anys, vam encetar l'actual BUP que substituïa els anteriors batxillerats. Van desaparèixer unes matèries, se'n van introduir de noves, hi va haver força canvis però els alumnes no en vam ser gens conscients. L'estructura general, de fet, no havia canviat massa. No és el cas de l'actual reforma, i si bé els nostres alumnes de tercer d'ESO, a aquestes alçades del curs, tenen prou clar com funciona tot plegat, és lògic que els alumnes que s'incorporaran l'any que ve (els de 8è i 6è d'ara) i els seus pares tinguin un cert neguit davant d'uns esquemes nous i "estranyos".

L'ESO (Educació Secundària Obligatòria) comença als dotze anys i el cursen tots els alumnes obligatòriament durant quatre cursos, fins als 16 anys, doncs. Primer, segon, tercer i quart d'ESO substitueixen, així, 7è i 8è d'EGB i 1r i 2n de BUP i d'FP. Es fa coincidir l'edat laboral mínima, 16 anys, amb el període d'escolarització obligatòria. Al final de l'ESO l'alumne obté el títol corresponent i pot optar per anar a treballar,

per cursar estudis especialitzats de formació professional o per cursar un batxillerat de 2 anys diversificat en branques. Només la darrera opció, la del batxillerat, permet seguir estudis universitaris o de formació professional de grau superior.

L'ESO

Hi ha diversos aspectes que diferencien l'ESO del que s'ha fet fins ara; els crèdits, els cicles i el currículum variable són, potser, les principals novetats.

Els crèdits "substitueixen" les assignatures. Comparat amb l'actual sistema es pot dir que un crèdit és una assignatura de 3 mesos, és a dir, 35 hores de classes a raó de 3 hores per setmana. Un cicle són dos cursos i l'etapa comprèn dos cicles, és a dir, 4 cursos. S'avalua al final de cada crèdit, al final del primer cicle i al final de l'etapa. Aparentment només canvien els noms, però una anàlisi una mica més detallada ens permet veure canvis més profunds. Pel que fa als crèdits, per exemple, si ens fixem en una determinada matèria, matemàtiques, posem per cas, veiem que l'alumne ha de fer 8 crèdits al llarg de 4 anys (i 8 de socials, 4 de música, etc.) La major part dels crèdits tenen

ELS CRÈDITS COMUNS

Hi ha unes matèries (distribuïdes en crèdits, evidentment) que són comunes a tots els instituts i obligatòries per a tots els alumnes. Cada centre decideix, però, com distribueix els crèdits comuns al llarg del cicle.

	Primer	Segon	Tercer	Quart
Llengua catalana	2	2	2	2
Llengua castellana	2	2	2	1
Llengües estrangeres	2	2	2	2
Ciències Socials	2	2	2	2
Matemàtiques	2	2	2	2
Ciències experimentals	2	2	2	2
Tecnologia	2	2	2	2
Educació física	2	2	2	2
Educació visual i plàstica	2		1	1
Música	1	1	2	
Crèdits variables	6	9	9	12
Tutoria	1	1	1	1
Total hores setmana	26	27	29	29

continuitat d'objectius i de continguts (crèdit de matemàtiques 1,2,3...) però, com que hi ha menys crèdits que trimestres un grup no fa matemàtiques (però fa català, per exemple).

ELS CRÈDITS VARIABLES

Aproximadament un 30% dels crèdits, però, són de lliure elecció de l'alumne entre els que ofereix el centre. Es tracta dels crèdits variables (CV), que pretenen aconseguir que cada alumne adapti els seus estudis a les seves capacitats i coneixements. Per tal d'assolir aquest objectiu el centre ofereix cada trimestre un determinat nombre de CV de diverses àrees de coneixement i de caire ben diferent: de reforç per ajudar a superar les dificultats de cada alumne, d'iniciació per introduir nous continguts i d'ampliació per aprofundir-los. Entre tota aquesta oferta, és l'alumne, orientat convenientment, qui ha de triar aquest 30% del seu currículum.

L'AVALUACIÓ

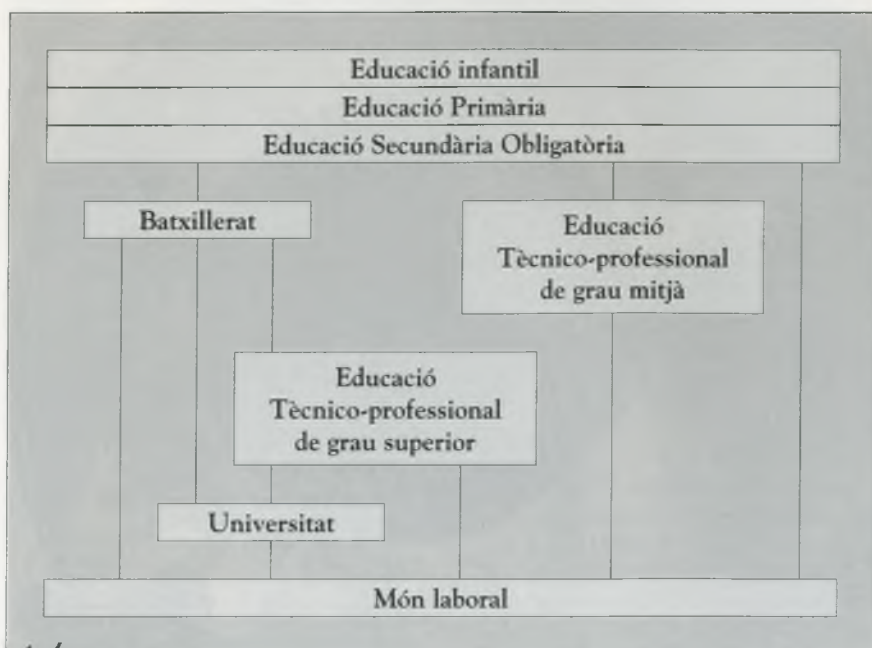
Al final de cada trimestre els alumnes segueixen portant "les notes" a casa, "notes" que segueixen essent I,S,B,N,E, és a dir Insuficient, Suficient, etc. No es fa però, una avaluació al final de cada curs sinó al final del primer cicle i al final de l'etapa, és a dir, cada

dos anys. És en aquesta avaluació quan es decideix, a la llum dels resultats obtinguts a cada crèdit, si l'alumne ha assolit els objectius del cicle i, per tant, si el supera o hi resta un any més. En aquest esquema no hi ha, doncs, exàmens de suficiència de juny ni de setembre.

Aquesta estructura general provoca molts altres canvis de tipus "tècnic" que també es podrien comentar, com ara la confecció d'horaris o les agrupacions flexibles a les aules, etc. No és senzill aconseguir que tot el sistema encaixi en un institut juntament amb altres plans d'estudis, però s'ha fet i funciona prou bé. Tampoc no és senzill explicar-lo en poques paraules, però un cop a dins, si més no, s'entén prou bé. Allò que ja no és tan senzill és aconseguir que els mètodes i els conceptes de sempre s'adaptin a la nova estructura i també es modifiquin. En aquest sentit l'anterior "reforma" va ser poca cosa més que un maquillatge el sistema es va desvirtuar perquè només havia canviat la forma i no pas el fons. Aquest és doncs el nostre repte. Si l'encarem amb el mateix entusiasme amb que n'hem encarat d'altres de recents n'obtidrem els mateixos èxits.

XAVIER AMARGANT I
BASCO
Professor IES Montsoriu

Nova estructura del sistema educatiu

INFORMACIÓ DE L'ESCOLA D'ADULTS

El setembre passat vàrem començar el curs 1995-96. Hi ha una bona colla de nois i noies, dones i homes que el vespre vénen a classe per tal d'obtenir el títol de GRADUAT ESCOLAR o repassar una mica, per estar al dia en matemàtica, llengua, socials, idioma ... També alguns es preparen per passar la prova de maduresa de Formació Professional i tenir una mínima especialització laboral. Altres pinten i dibuixen o aprenen cuina... Fem les classes a diferents locals (IES Montsoriu, Torre del Vent, Llar de Jubilats, Rectoria), tot esperant tenir local propi a Can Cornet. Us oferim cursos de tarda i de vespre.

VOLS ESTUDIAR AMB NOSALTRES TOT EL CURS?

Pots fer TALL i CONFECCIÓ, PINTURA I DIBUIX, CONEIXEMENTS BÀSICS, GRADUAT ESCOLAR i ALFABETITZACIÓ.

VOLS O POTS NOMÉS DEDICAR-HI UN MES O DOS?

Fes un curset amb nosaltres: BALLS DE SALÓ I i II, CUINA, HISTÒRIA de CATALUNYA, PASTISSOS, INFORMÀTICA I i II...

Si ets alumne de l'Escola d'Adults tindràs un carnet d'estudiant i, a final de curs o de curset, un diploma.

CURS DE CONEIXEMENTS BÀSICS

El vam iniciar l'any passat. És un curs d'iniciació a la lectura i escriptura i també a les operacions matemàtiques bàsiques, per a principiants i fins un nivell de Pre-Graduat. Dedicat també a mares que han d'ajudar els seus fills en els deures.

Si teniu algun familiar, amic/ga, que de jove no va poder estudiar prou i que vulgui fer-ho ara, feu-li saber que els dimecres i dijous a la tarda de 3 a 5 fem aquest curs.

TALL I CONFECCIÓ

Enguany s'hi ha matriculat gent jove que vol aprendre a tallar i cosir la seva roba. Les classes ajuden a fer tot el procés des de prendre mides, fer patrons, tallar, cosir a màquina... i finalment estrenar el vestit, brusa, faldilla, etc. Animeu-vos, encara hi sou a temps. Abans de Carnestoltes, si ho voleu, podeu fer-vos una disfressa per a vosaltres o per algú de casa, i més endavant, ja podreu fer models de primavera-estiu. Afegiu-vos al grup: fareu amistat i aprendreu Tall i Confecció. La professora és l'Esther Chesa.

PINTURA I DIBUIX

Hi ha una colla d'artistes que dos vespres a la setmana dibuixen, o bé pinten emprant diferents tècniques: pintura a l'oli,

Foto: Arxiu

acrílica, aquarel·la, etc. No us sentiu també vosaltres una mica artistes? Us esperem per a fer una activitat tan creativa com Dibuix i Pintura. La professora és la Carme Nadal.

LES MATEMÀTIQUES A LA NOSTRA VIDA

Les Matemàtiques formen part de la realitat de la vida. Pretenem posar a l'abast de l'alumne un conjunt d'estratègies que li facilitin la resolució de problemes de

vida quotidiana: desenvolupament del càlcul mental, de la capacitat de raonament... Les Naturals, la Física estudien aquells aspectes que ens envolten, que ens constitueixen, ens influencien i ens determinen. Els ecosistemes, la matèria, el cos humà... no són dignes de ser estudiats?

Així ens ho presenta la professora de l'Àrea de Ciències, la Dolors Parcet.

M.A. DAVI
Escola d'Adults

CARTA D'UNA ALUMNA DE L'ESCOLA D'ADULTS

Hola Amics,

Sóc la M. Teresa i m'agradaria fer arribar un petit missatge encoratjador a la gent que, com jo mateixa, ja no tenim ni divuit ni vint anys. Això d'estudiar no és només per al jovent; jo ja tinc trenta-cinc anys; vaig començar a fer el Graduat Escolar l'any passat, animada per la M. Antònia (la "profe" de l'Escola d'Adults); el vaig aprovar molt fàcilment i aquest any m'he tret el títol d'Auxiliar Sanitari, en la Prova de Maduresa d'FP I, també sense gaires dificultats.

Diuen que voler és poder, i és ben cert; no us acovardiu per l'edat; no són proves tan difícils, això sí, cal dedicar-hi una miqueta de temps.

A més penseu que hi ha dues convocatòries d'exàmens i que les assignatures o àrees que aprobeu pel juny, aprovades estan, i pel setembre ja només us queda la resta.

Animeu-vos. Us juro que val la pena la satisfacció personal que reps a canvi. Només heu de demanar informació a l'Ajuntament, estudiar una mica i l'any que ve ja podeu tenir un títol a la butxaca; així de fàcil. Que vagi molt bé.

M. TERESA V.
Alumna de Graduat Escolar/ FP I

Esports

L'ESQUÍ ALTERNATIU

Jordi Marzal ens explica les seves experiències en l'esquí de fons i el de muntanya.

L'hivern és a sobre i els aficionats a l'esquí ja han començat a encerar les bases dels seus esquis. La neu es resisteix, però és probable que quant aquest article vegi la llum algunes estacions ja hagin obert les seves portes. Això és el que espera la major part dels aficionats a aquest esport que s'ha fet popular al nostre país tot i els elevats costos que suposa la seva pràctica.

Foto: Baqueira

Però per gaudir de la neu no fa falta tanta parafernalia. En Jordi Marzal, arbucienç de 37 anys, ho sap molt bé. Ell no és habitual dels telesquí, ni dels telecadires. No pateix les penalitzacions que suposen les cues inacabables a les boques de tots aquests equipaments que faciliten l'ascens a la muntanya. I disfruta d'una pau i d'un silenci que tant sols comparteix amb la seva pròpia soledat. Per a ell la

neu és més blanca, més pura, més inèdita, encara resta verge.

En Jordi Marzal fa esquí de fons i esquí de muntanya. És l'altra alternativa. Una possibilitat tal vegada més desconeguda que l'esquí alpí, però que obre la porta a tot un món nou de sensacions i d'aventures. "Allí mai trobes aglomeracions". Comenta en Jordi. "Quan vas a una estació d'esquí de fons et trobes amb circuits llargs, d'uns 20 kilòmetres, i en la major part del recorregut ets tu sol, amb la teva motxilla. La sensació de pau és inexplicable. Pots assegurar-te al mig d'una gran vall tota blanca de neu gairebé verge, i gaudir del silenci. I després, en un altre racó treure l'entrepà i carregar novament els dipòsits".

És clar que per practicar l'esquí de fons o el de muntanya fa falta una millor preparació física que per l'alpí. Però té l'avantatge que és molt menys perillós. És difícil que es produeixin lesions musculars o de trencaments. És més cansat perquè fa falta un impuls que tu mateix t'has de donar. No hi ha cap màquina que t'estiri a l'hora d'afrontar una pujada. Però els circuits solen preveure tot això i eviten en la mesura del possible els monticles. L'equipament és més barat que per l'alpí. Els esquís són estrets i molt llargs. I no cal abrigar-se gaire perquè es fa molt

d'exercici i esforç. Esquís i botes -molt més senzilles que les de l'esquí alpí- pesen uns dos quilos. I els forfaits poden costar entre 400 o 500 pessetes per dia, contra les 3000 o 3500 de les pistes convencionals. Els llocs més propers per practicar l'esquí de fons són Les, Aràns i St. Joan de l'Erm.

"Potser el principal perill és embalar-se massa en una baixada i anar a petar contra un arbre. És un risc que tu pots controlar", afegeix Marzal. Un dels avantatges de l'esquí de fons és que ofereix unes condicions idònies per a persones d'edat. Moltes vegades m'he trobat amb persones de més de 60 anys, que segueixen els circuits sense massa problemes. I jo mateix he esquiat amb el meu fill penjat a l'esquena quan l'Iñaki tenia tres anys. És un esport per a totes les edats".

Com en tots els esports, les dificultats arriben quan hom es planteja anar més lluny, sobrepassar la barrera del risc. En Jordi és un expert en l'esquí alternatiu. Des dels catorze anys participa a la Marxa a Beret, una de les proves de la Copa del Món d'esquí clàssic. Fa cinc anys que hi participa amb el seu fill. Ell cobreix una distància de 35 quilòmetres, mentre que l'Iñaki en fa 10. Ell també va ser un dels promotors de la sortida amb Tot Montseny que es va fer des d'Arbúcies a Formigueres.

Però a més a més, en Jordi practica l'esquí de fons i el de muntanya fora dels circuits habituals. "Llavors es quan ja necessites una major preparació. Has d'obrir traces i això requereix experiència. L'esquí de muntanya es fa amb uns esquís més amples, similars als alpins, però amb unes botes que permeten una mica més de mobilitat al peu. Requereix més preparació i nocions

d'escalada i de muntanya. Sols anar més carregat perquè has de dur cordes, roba per abrigar-te, i més material".

Per divertir-se i practicar l'esport no cal anar tan lluny. Amb 15.000 PTA pots comprar un equip complet de fons i tant sols cal esperar que el blanc element adorni les nostres contrades. Al Pla de les Arenes, o a alguns racons

del Montseny també es pot practicar. I si us sembla massa cansat, sempre queda l'opció de retornar als hàbits, plantar-se a la

Molina, agafar un telesquí i limitar-se a lliscar muntanya avall tranquil·la i plàcidament.

18 a Marxa Beret

Foto: Baqueira

LA INCREÏBLE TRAVESSA DEL PIRINEU

En Jordi Puigdevall i en Lluís Noguier varen sortir d'Endaia el 4 d'agost d'enguany i 43 dies més tard arribaren a Portbou.

El llibre de George Veron "Travesia del Pirineu" els va servir d'inspiració. El Nadal de 1994 Jordi Puigdevall, de 21 anys, Lluís Noguier, de 25, i Farners Aymerich, també de 25, es reunien per primera vegada per prendre una decisió sobre un projecte que els il·lusionava: travessar el Pirineu. Tots plegats varen anar ultimant els preparatius i duent a terme la preparació física més idònia per poder assolir la fita. Finalment, el 4 d'agost d'enguany varen sortir de Barcelona en direcció a Irun. D'allà a Endaia. I al baixar del tren, es carregaren les motxilles a l'esquena i començaren l'aventura. La Farners es quedà fora del projecte un mes abans de l'inici per un problema al genoll. Però en Jordi i en Lluís varen viure

una experiència inoblidable. Al cap de 43 dies arribaven a Portbou amb la il·lusió reflectida a les seves cares. Havien cobert l'objectiu.

"Una setmana més tard encara no m'havia pogut treure aquella sensació d'euforia desbordant que em va envair quan vàrem culminar la nostra gesta, al peu mateix de la mar Mediterrània. Aquella sensació va ser la més forta per en Jordi Puigdevall i en Lluís Noguier. No obstant, al llarg del seu trajecte varen viure algunes experiències que no sols els uniren, sinó que els obriren noves perspectives vitals.

Feia molt temps que es preparaven abans de la sortida. "Vàrem haver de comprar material: botes adequades, capelines, una

corda petita, un fogó. I preparar la tenda de campanya i els sacs de dormir. Per preparar-nos físicament, varem fer algunes sortides, i fins i tot una de les etapes que havíem previst, per comprovar com estàvem de

forces", diu en Jordi. Quan tot ja rutllava va produir-se la lesió de la Farners. Però allò no els va fer desistir. Ella mateixa els animà a prosseguir. El cost estimat del projecte era d'unes 70.000 pessetes per persona. I el camí que seguirien era

El tue de Marimanya,

Foto: J. Puigdevall - Ll. Noguier

Crestes d'Iparla, País Basc Francès

Foto: J. Puigdevall-Ll. Noguera

l'alta ruta, que bordeja les altes muntanyes.

"A Endaia varem baixar del tren i començarem la travessa", afegeix en Jordi. Allà mateix varen comprar aliments per tres o quatre dies. I ascendiren als primers monticles del Pirineu Basc. "Ens va impressionar la verdor d'aquella zona. Surts a la platja i puges fins a 900 metres. Tot és verd, tupid. Ens trobàvem al mig de roures i faigs. Era impactant. I a mesura que anàvem avançant miràvem avall i vèiem un territori quadriculat de cultius en diferents colors". Als voltants de les Crestes d'Iparla es trobaren amb un autèntic espectacle que els

oferia la natura: voltors, marmotes, isards i altres espècies animals en els seus hàbitats".

Després arribaren les grans muntanyes. El sector d'Ordesa, els canyons, les glaceres, els pics de 3.000 metres. "Cada coll que passàvem descobríem una nova perspectiva. Era com un regal. I de cop, miràvem endavant i enrera i creiem que era impossible que haguéssim passat per totes aquelles muntanyes i que poguéssim abastar les que ens mancaven". Del Pirineu aragonès varen passar al català. Muntanyes menys altes però més punxegudes. La zona del Midi, granítica. I per fi l'imponent massís del Canigó.

Les sensacions eren importants. En realitat constituïen el millor al·licient, i eren com un anabolitzant en els moments de dificultats. De fet la travessa va tenir dos moments crucials. El primer es va produir a la zona del Midi. "Era una etapa llarga", rememora en Jordi. "Aquell dia vàrem anar a Wallon fins a Arremoulit. El desnivell era de de 1.900 metres. Varem caminar al voltant de 8 hores reals. I estàvem esgotats. va ser un dels moments que ens varem plantejar què feiem. Però quan vàrem plantar la tenda i ens estirarem a dormir, els dubtes desaparegueren". El segon moment, fou a l'arribada a Benasque. Era l'equador de

la travessa i portaven ja 22 dies. Anaven bé. I la seva reflexió en aquest cas va ser positiva: "Ens vàrem carregar d'energia. Estàvem molt contents del que ja havíem fet".

En els 43 dies que va durar l'excursió en Jordi i en Lluís varen pujar 47.000 metres de desnivell -amb pujades i baixades-, amb un temps molt variable. Els 11 primers dies varen tenir mal temps. Però en totes les etapes més dures el sol els va acompanyar. Al final, varen tornar els núvols i els plugims. cada jornada l'iniciaven a un quart de 6 del matí i caminaven entre 5 i 8 hores. Arribaven a lloc entre les 3 i les 8 de la tarda. I dormien molt. De vegades, en zones més planeres avançaven més depressa. En ocasions, però, feien pocs quilòmetres.

"El que ens havíem proposat, també era fer algunes proves de supervivència. Volíem saber fins on érem capaços d'arribar. Crec que per a tots dos va ser una experiència molt important. Per a mi, sens dubte, la millor que he tingut a la meua vida", resumeix en Jordi.

CATALUNYA EN L'HORIZZÓ DEL DOS MIL

TEMA

PERE GARRIGA.

En aquest final de segle ple de canvis Catalunya sembla que no pot estar-ne al marge. Els diaris més importants d'arreu d'Europa han fet palesa en aquests darrers anys els possibles nous mapes polítics del vell continent més enllà del dos mil. Tot plegat la història ens parla sempre de la fragilitat de les fronteres, com si fossin envans de canyes que es mouen sempre seguint els interessos dels estats més poderosos. Uns estats que canvien i que passen de l'opulència imperial a un segon terme cada vegada més de pressa.

Les circumstàncies dels canvis han deixat de ser majoritàriament per causes bèl·liques i cada vegada més són necessitats econòmiques i de disgregació voluntària del que abans havia estat un país plurinacional. Malgrat totes les anàlisis realitzades és difícil d'imaginar l'Europa del futur. La metamorfosis és continua i tot indica que cada vegada va a més i que ja comença a afectar el que semblava, tot just fa uns anys, impensable: l'Occident. Irlanda del Nord, Escòcia, El País Basc, Flandes i també, Catalunya, es mouen cada vegada amb més força en la direcció que permet reafirmar la pròpia identitat. El mapa polític europeu sempre ha estat repartit pels estats poderosos, en detriment dels més petits. Les democràcies "exemplars" no han estat altra cosa que elements de repressió i d'opressió, sempre encaminades a eliminar tot rastre d'identificació de les nacions sense estat. Tant en la conferència de Viena, 1814-1815, després de la derrota de les tropes de Napoleó Bonaparte, com en la de Versalles, 1919 i la de Ialta, ambdues després de la rendició d'Alemanya en sengles guerres mundials, els

països guanyadors s'han repartit el pastís al seu gust. Mai no han tingut en compte altra cosa que no fos els seus interessos econòmics i estratègics particulars. Cinc dels diaris més importants d'arreu d'Europa es van atrevir, a finals dels anys vuitanta i principis dels noranta, a realitzar treballs de camp sobre el futur del continent. The Economist, Le Monde, Financial Times. La Vanguardia i Newsweek van realitzar apostes diferents, amb alguns punts en comú i grans diferències, especialment pel que fa al futur dels països que actualment es troben sota el domini d'un altre estat. Ni el The Economist, ni Le Monde, ni La Vanguardia ni Newsweek tenen en compte la possibilitat que alguns estats de l'Europa Occidental es desmembrin. Només el Financial Times, en la seva proposta de futur inclou Catalunya, Euskadi, Escòcia, Irlanda del Nord, Valònia i Flandes com a estats sobirans que decidiran lliurement el seu futur. El mapa del diari londinenc és especialment curós amb els problemes nacionals. Els mateixos autors de l'article el titulen "2.020, una fantasia política", i distribueixen Europa en grans regions

d'influència. És en aquest cas on Catalunya ha decidit lliurement la seva incorporació com a estat sobirà en el marc dels Estats Units de l'Oest d'Europa. Aquest espai el formen la major part dels països que en aquests moments integren la Unió Europea. Un element en què tots cinc rotatius coincideixen

és en el centre d'atracció d'Alemanya com a motor i model a seguir en el vell continent. Els alemanys, aquesta vegada sense una apropiació física dels territoris del seu entorn, seran l'Eix central que tirarà endavant l'economia europea. D'ells dependrà, en un espai de temps no massa llunyà, tot el que passi a casa nostra.

LA PROPOSTA DE VICENT PARTAL.

Vicent Partal és un periodista nascut fa 35 anys a Bétera, al Camp de Túria, i que ha treballat en diversos mitjans de comunicació d'arreu de Catalunya. És testimoni excepcional de fets de gran transcendència a Europa com la perestroika o la caiguda del mur de Berlín, només per citar-ne algun. Actualment és professor de la UCE i autor de tres llibres estretament relacionats amb Catalunya i els nacionalismes europeus. Segons ell, Catalunya assolirà la sobirania després de renunciar a les comarques de Tarragona. D'aquesta manera les demarcacions territorials de Girona, Lleida i Barcelona, "les que tenen una consciència nacional més alta" podran decidir lliurement el seu futur en el marc europeu. Aquesta tesi passa per una lectura en profunditat de la política espanyola, dedicada a separar les comunitats que formen els Països Catalans, exaltant les seves diferències i fomentant un seguit de rivalitats entre elles. La necessitat de mantenir bones relacions amb el govern espanyol, especialment a causa del gran nombre d'immigrants que hi ha a Catalunya provinents de la península ibèrica, serà la causa de prendre aquesta "dolorosa" decisió. El mateix Partal es pregunta en el seu treball quants catalans de Girona, Lleida i Barcelona, no renunciarien a Tarragona a canvi d'assolir la independència.

Una altra qüestió és la possible incorporació d'aquesta zona, i de la resta dels Països Catalans al nou estat sobirà, en un procés molt més llarg de temps. Pel que fa al futur econòmic i social del nostre país, Catalunya estarà emmarcada en l'Espai Central Europeu, que passarà a ser dominada gairebé en exclusiva per

Alemanya. Pel que fa als àmbits territorials més concrets, l'economia de Catalunya passarà a estar estretament relacionada amb la dels seus veïns més propers, Saragossa, Tolosa, Montpeller, Marsella i Niça, seran els referents de dues grans àrees econòmiques estretament relacionades entre sí.

Aquests espais, juntament amb d'altres lligats especialment a la conca mediterrània europea estarien destinats a ser els motors de l'Europa occidental. Això comportarà que la zona de la perifèria atlàntica entri en una franca recessió industrial, perdent el poder i el pes econòmic de què disposen actualment.

Si es convoqués un referèndum per iniciar un procés gradual cap a la independència de Catalunya, vostè que votaria?

	AUTÒCTONS	IMMIGRATS	TOTAL
SI	60,5%	33,0%	44,5%
NO	14,9%	34,6%	26,4%
BLANC	2,5%	3,6%	3,1%
NO VOTARIA	6,5%	11,8%	9,6%
NS/NC	15,6%	17,0%	16,4%

Quina bandera l'identifica a vostè?

	AUTÒCTONS	IMMIGRATS	TOTAL
LA CATALANA	69,2%	43,7%	54,3%
L'ESPANYOLA	8,7%	33,1%	23,0%
ALTRES (*)	9,7%	19,7%	19,7%
NS/NC	2,2%	3,5%	3,0%

ALTRES (*): Inclou respostes diverses com la bandera de la ciutat, l'europea, la catalana i l'espanyola juntes, etc.

Si Catalunya fos independent milloraria l'estat del benestar?

	AUTÒCTONS	IMMIGRATS	TOTAL
MILLOR	65,6%	43,8%	52,9%
IGUAL	13,4%	19,2%	16,8%
PITJOR	6,9%	15,3%	11,8%
NS/NC	14,1%	21,7%	18,5%

Com es considera a vostè mateix?

	AUTÒCTONS	IMMIGRATS	TOTAL
Català que viu a Catalunya	79,4%	35,7%	54,0%
Català que viu a Espanya	13,8%	12,8%	13,2%
Espanyol que viu a Catalunya	3,5%	33,3%	20,8%
Espanyol que viu a Espanya	0,3%	11,0%	6,6%
Indiferent	3,0%	7,2%	5,4%

HI HA VOLUNTAT D'INDEPENDÈNCIA.

La Fundació Jaume Bofill va publicar, ara fa uns anys, el llibre "Catalunya Independent". Es tracta d'una enquesta, força fiable, del que en pensem els catalans del futur del nostre país i de la voluntat d'independència en un futur proper. El treball es va realitzar a 2.100 persones del Principat, que van contestar a un qüestionari temàtic en el qual hi havien més de cinquanta preguntes. En aquest article només es fa referència als resultats de les preguntes més estretament relacionades amb la possible independència de Catalunya.

Segons es desprèn del resultat que ofereix el llibre si es convoqués un referèndum per iniciar de forma gradual un procés cap a la independència, el 60,5 per cent dels ciutadans autòctons votaria afirmativament, i un 14,9 per cent votaria en contra. Destaca la importància dels que afirmen que no anirien a votar i que són el 6,5 per cent dels enquestats i dels que tenen dubtes sobre el seu vot, amb el 15,6 per cent. Manifestar també la importància dels immigrants en el vot afirmatiu a la independència de Catalunya. El 33 per cent d'aquest sector social votaria que sí en el referèndum, mentre que el 34,6 per cent no hi estaria d'acord. Pel que fa a la mitjana entre ciutadans autòctons de Catalunya i immigrants, el 44,5 per cent estan d'acord amb la independència del nostre

país, el 26,4 per cent hi està en contra i un 16,4 per cent encara no ho té clar. Pel que fa a la bandera amb què s'identifiquen els enquestats, el 54,3 per cent de mitjana tenen la catalana com a punt de referència i el 23 per cent hi tenen l'espanyola. En referència al grup de ciutadans que es consideren catalans que viuen a Catalunya, aquí la majoria és abassegador. El 79,4 per cent dels ciutadans autòctons contesten afirmativament a aquesta pregunta i només un 13,8 per cent han contestat que es consideren catalans que viuen a Espanya. Entre els

immigrants la resposta majoritària també és la de considerar-se catalans que viuen a Catalunya, amb un 35,7 per cent dels enquestats. En segon terme hi trobem una resposta gairebé nul·la entre els ciutadans autòctons. Un 33,3 per cent dels immigrants van contestar que ells es consideraven espanyols que viuen a Catalunya. Finalment destacar que el 65,6 per cent dels ciutadans autòctons i el 43,8 per cent dels immigrants que viuen a Catalunya van optar pel vot afirmatiu a la pregunta de si el seu benestar milloraria en el supòsit que el país fos

independent. En aquest cas només el 6,9 per cent dels ciutadans autòctons i el 15,3 per cent dels immigrants consideren que el seu estatus de benestar empitjoraria.

Una manera diferent de

Cada dia són més les persones que

Dolences, estrés, malestar general? No, desgraciadament sovint no n'hi ha prou amb una aspirina efervescent. És aleshores que ens plantejem d'anar al metge perquè ens tracti la malaltia. Però cada dia són més les persones que s'allunyen de la medicina tradicional i que aposten, dipositen la confiança en la medicina naturista, una medicina alternativa.

La medicina naturista és una doctrina mèdica que propugna com a elements curatius i terapèutics les forces, els processos i els productes naturals. Existeix des de temps ancestrals, quan els remeis que l'home tenia al seu abast eren únicament els que provenien directament de la natura. Amb el temps aquest vincle tan estret amb l'entorn s'ha anat trencant i cada vegada més s'han recorregut als productes químics, farmacèutics per tractar les malalties; com si els coneixements medicinals que sovint passaven de generació en generació no tinguessin res a fer davant

les receptes del metge. Aquesta tendència, però, sembla que va canviant molt lentament perquè cada dia és més la gent que vol tractar-se a través de la medicina naturista, tot retornant als orígens. Un dels aspectes bàsics de la medicina natural enfront de l'al·lopàtica o convencional és que el seu objectiu no és curar símptomes externs sinó anar a les causes profundes. Quan la causa que provoca el malestar està aclarida després es tracta el quadre simptomàtic, però la part causal és bàsica. Al nostre poble són diverses les persones que exerceixen

aquesta medicina. Hem volgut parlar amb dues d'elles perquè ens expliquin algunes de les tècniques que utilitzen. Per la Rosa Mas, naturòpata, "la medicina natural es basa en la confiança i la capacitat reguladora que posseeix el cos humà en contacte amb elements de la natura. La naturopatia no recomana medicaments i considera el cos humà com una entitat global on es poden aplicar teràpies utilitzant elements naturals". Evidentment hi ha multitud de tècniques que es poden utilitzar. En cada pacient s'ha de valorar quin mètode li és millor.

Dibuix fet per Carme Nadal

Curar-se: LA MEDICINA NATURAL

fugen de la medicina convencional

GEMMA
CARBONELL
I CRISTINA
ZAMORANO

ALGUNES TÈCNiques DE LA MEDICINA NATURAL

L'aigua, un gran servei terapèutic

HIDROTERÀPIA.

És la tècnica que utilitza l'aigua. S'utilitza a través de banys, dolls o hidromassatges. Recomanada a les persones amb mala circulació, digestió...

HELIOTERÀPIA.

És el tractament mitjançant el sol. Avui en dia, però cal tenir en compte l'exposició del cos al sol. Recomanada a persones amb problemes d'artrosi, dolor, raquitisme, amb cicatrius...

IRIDIOLOGIA.

És la tècnica que utilitza l'iris de l'ull per fer els tractaments, és una gran eina de diagnòstic. L'iris és un reflex orgànic de tota la persona. A través d'ell s'observen totes les tendències de la persona (tendència al colesterol, àcid úric, sucre...).

CROMOTERÀPIA.

És la curació per mitjà dels colors. A cada color li correspon un estat d'ànim concret i, per tant cada color servirà per unes dolències concretes. Per exemple: el blau per a inflamacions i el verd suau per al nerviosisme.

GEOTERÀPIA.

És la tècnica que utilitza l'argila. N'hi ha d'ús intern i extern depenent de la dolència. A més a més també hi ha argiles de diferents colors (verda, marró, blanca). Utilitzada com a antiinflamatori, per curar processos de llagues d'estómac, gastritis, problemes digestius...

ALIMENTACIÓ SANA, COS SA

Des de la medicina natural un element fonamental que es treballa és la dieta. Només amb una bona alimentació es poden corregir gran quantitat de problemes. Molts naturòpates posen l'accent en tres productes bàsics: la llimona (excel·lent depuratiu), la ceba (gran diürètic) i l'all (que actua de manera molt beneficiosa per la sang). Un altre aspecte molt important és la potenciació del menjar

cru; amanides i fruita, però menjades a l'hora correcta. Per exemple la fruita sempre abans dels àpats o entre aquests perquè la seva digestió és ràpida. Així, doncs, una dieta equilibrada farà que moltes malalties ens passin de llarg, el nostre cos tindrà defenses suficients per esquivar-les ja que a cada estació de l'any hi ha els productes adequats (a l'hivern ens constipem, però tenim els cítrics que ens aporten vitamina C).

L'HOMEOPATIA

Un altre dels grans blocs que conforma la medicina natural és el de l'homeopatia, nascuda a finals del segle XVIII. L'homeopatia utilitza productes naturals d'origen vegetal, mineral o animal per fer els seus tractaments. Segons aquest sistema terapèutic tota substància és capaç de curar símptomes semblants als que ella mateixa produeix. Així és molt important l'experimentació i l'observació. Tota malaltia pot presentar símptomes particulars, a més dels

habituals, ja que cada persona té una manera única de reaccionar. L'eficàcia del tractament dependrà de la capacitat de reacció que tingui el malalt. Segons Rosa Mas "el tractament homeopàtic reequilibra a poc a poc l'organisme, i podem aconseguir bons resultats en moltes malalties cròniques com l'asma, les al·lèrgies, les dermatosis...". El medicament homeopàtic es pren a través de glòbuls o grànuls -de la mida d'un anisset- que estan impregnats amb la substància del medicament. Cal deixar-los dissoldre sota la llengua.

L'acupuntura fa més de mil anys que es practica.

CURAR-SE AMB AGULLES

La medicina tradicional xinesa és un altre dels camps des d'on es pot treballar. En aquest mètode hi juga un paper important la dieta, la fitoteràpia (tractament amb arrels, plantes i herbes) i sobretot, i en constitueix la base, l'acupuntura. Aquesta pràctica terapèutica consisteix en la inserció d'agulles fines en determinats punts del cos humà fins a profunditats variables, de manera que no afectin ni ossos ni tendons. El cos és recorregut per un entramat de canals energètics que s'anomenen meridians. Tots tenim dotze meridians simètrics i dos que van sols. Els meridians comuniquen els diferents òrgans entre ells i en el seu interior circula l'energia del cos: el yin i el yang. El yin simbolitza el repòs, la calma, el fred; el yang és l'activitat, la calor. El nostre cos està sa quan

aquestes dues forces estan en equilibri. Quan això no passa, és a través de l'acupuntura que podem reequilibrar el flux energètic. El nostre cos té més de 800 punts d'acupuntura, però a la pràctica se n'utilitzen uns 140, depenent de la malaltia. La pràctica de l'acupuntura és constatada des del neolític en una gran part d'Àsia i d'Amèrica. A la Xina, el descobriment dels metalls a l'època de la dinastia Zhou permeté la fabricació d'agulles finíssimes i l'expansió de l'acupuntura, que acabà sent una de les bases de la medicina tradicional xinesa.

KINESSIOLOGIA, UNA TÈCNICA JOVE

Aquesta és una tècnica relativament nova a Catalunya, tot just està començant a implantar-se. A Arbúcies, en Joan Valls, ja fa cap a uns cinc anys que hi treballa. La Kinèsiologia va sorgir dels osteòpates (els que tracten les malalties òssies) nord-americans en l'intent d'aclarir si una patologia era de base estructural, bioquímica, emocional o energètica. Per exemple, un mal de genoll serà de base estructural si tenim els ossos mal posats, bioquímica si s'hi han acumulat toxines arrel d'un problema intestinal, emocional si en donar-hi un cop hi ha un trauma relacionat amb el genoll, i energètic si hi ha un canal d'acupuntura tallat. A través de la kinèsiologia podem esbrinar l'origen d'aquest mal, "en la kinèsiologia hi ha la globalització del què són les medecines naturals, crec que és la medicina que toca les

LES MALALTIES PSICOSOMÀTIQUES

També hi ha una branca d'aquesta medicina que relaciona les malalties que patim amb els trastorns de caire psicosomàtic, és a dir, que les malalties tenen el seu origen en processos mentals i emotius. En un 90% dels casos es pot donar aquesta situació.

Quan s'acumulen emocions determinades durant un espai gran de temps l'energia del cos no flueix de manera correcta, s'estanca. Aquesta situació altera el seu funcionament provocant que els òrgans afectats no rendixin correctament. A partir d'aquí caldrà decidir quina teràpia natural és la més convenient per tal de restablir el bon funcionament de l'òrgan.

Aquesta és la correlació d'algunes emocions i els seus òrgans, feta per Sebastià Puga.

PÀNCREES- Odi cap a tu mateix.

COR- Manca d'amor o seguretat.

INTESTÍ PRIM- Manca d'entusiasme amb coses de la vida.

INTESTI GROS- Es vol aconseguir alguna cosa però no es fa per no tenir problemes.

BUFETA DE L'ORINA- Manca d'esperança.

RONYO- Pors.

CIRCULACIO- Manca de sentiments de satisfacció.

PULMO- Es troba a faltar algú.

ESTÓMAC- Sentiment de pena.

Les malalties a què poden donar origen són molt diverses. Algunes d'elles són: estats depressius, fòbies, insomni, migranyes, obesitat, bolímia, úlceres, ansietat, anorèxia...

bases”, afirma Joan Valls. A través d'aquest mètode podem saber en quins d'aquests camps hi ha desequilibri.

Com ho podem saber? Es fan servir els mudres, que són unes posicions dels dits de les mans -de fet, connecten punts d'acupuntura-. Hi ha quatre mudres (estructural, bioquímic, emocional i energètic) i es pregunta a través d'un test muscular -*Arm Reflex*- quin d'ells està bloquejat. El cos, que és com un ordinador, va responent. Per saber el tractament que el pacient vol es posen uns filtres al llombrícol o al clot del coll -energèticament les zones del cos que llegeixen millor- i els braços, a través del test, s'allarguen o s'escurcen tot donant la resposta. Allò que es troba més en aquest test, segons en Joan, com a causes primàries de malaltia són:

problemes de flora intestinal (àscaris i cànides), geopaties (alteracions dels camps energètics del cos provocades perquè el llit està posat en un lloc que és dolent energèticament. Aquest fet pot provocar baixades del sistema immunitari que afavoreixen l'aparició de càncer, desmineralitzacions, desequilibris hormonal...), intoxicació per metalls pesants i traumes psíquics. Un cop fet el diagnòstic també és el propi cos que diu quin remei vol. Entre aquests hi ha les herbes, els minerals, l'acupuntura o les flors de Bach, per exemple. Les flors de Bach són utilitzades per posar remei a problemes de caire emocional. Aquesta orientació terapèutica fou creada per Edward Bach a mitjans de segle i consisteix en el tractament de les malalties a través de diferents elixirs florals. Bach creia que per tractar

Cada flor tracta aspectes emocionals diferents

els problemes emocionals res millor que un medicament exclusivament emocional i va trobar que en les flors aquest fet era evident i que a més contenien un missatge energètic que podia servir per a la gent. A partir d'aquí va començar els seus estudis per determinar en cada cas quina era la flor més adequada. Una avantatge que ofereixen aquests productes és que “*es treballa amb coses que no necessiten recepta, són productes innocents, que no tenen cap efecte secundari; no tenen cap contraindicació i fan feina molt a fons*”, diu Joan Valls, que actualment està treballant en la confecció d'una llista de flors del Montseny. La medicina natural encara no està reconeguda a nivell oficial. Per estudiar aquesta matèria no hi ha estudis reglats, tothom ha de fer cursos aquí i allà. Per Joan

Valls caldria legalitzar-la i expedir una titulació reconeguda, en primer lloc. El següent pas seria que aquesta modalitat fos acceptada per la medicina oficial i que en un futur poguessin fusionar-se, podent aprofitar el bo i millor de les dues especialitats. Però la situació actual és encara molt diferent, és llunyana d'aquest últim desig. Avui en dia les dues medecines semblen encara enfrontades, les dues semblen estar en possessió de les veritables respostes.

LES FLORS DEL DR. BACH

El doctor Bach va fer una relació de 38 remeis florals. Cada un d'ells permet compensar les tendències psicològiques negatives que predominen al malalt. Aquí us presentem algunes de les plantes que ell va estudiar. Avui en dia la llista és molt més àmplia.

BRUC-CALLUNA VULGARIS. PER A LA COMPRESIÓ

Per l'egocentrisme. Per les persones que necessiten tenir sempre a algú perquè l'escolti. Són persones que parlen sempre de sí mateixes i no suporten la soledat, de vegades xuclen molta energia.

CASTANY BLANC-AESCLUS HIPPOCASTANUM. PER A LA TRANQUIL·LITAT

Per aquells que sempre repeteixen els mateixos errors. Per l'excés d'activitat mental i la sensació de disc ratllat. Útil en insomnis causats per excessiva preocupació mental.

CASTANY VERMELL-AESCLUS CARNEA. PER A LA DISTENSIÓ

Per les persones que es preocupen massa dels altres. Ajuda a no interferir en els processos aliens. Ajuda a concentrar-se en l'aquí i l'ara.

POMERA BORDA-MALUS PUMILA. PER A LA PURIFICACIÓ

És útil en la sensació d'impuresa o brutícia, tant si és física com si és emocional; per tots aquells que se senten tacats per idees, sentiments o malalties. Útil en qualsevol procés de purificació o desinfecció.

NOGUERA-JUGLANS REGIA. PER AL CANVI

Per tot allò que impliqui canvi; canvi de país, feina, separació, casament...Ajuda a reubicar-se i a tallar amb tot allò que ens ho impossibilita.

OLIVERA-OLEA EUROPEA. PER A LA REGENERACIÓ

Quan s'arriba al límit del cansament i l'esgotament físic i psíquic; quan no es pot “ni amb l'ànima”. Permet recuperar l'ànim i la força. Útil en situacions de desgast moral i anímic.

ROSA SILVESTRE-ROSA CANINA. PER A LA MOTIVACIÓ

Per superar l'apatia i la resignació. Quan hi ha la sensació d'estar encallat per avançar. Ajuda en la transformació interna davant dels canvis importants de la vida. Comunica amb l'alegria de viure.

SALZE-SALIX VITELLINA. PER A LA PAU INTERIOR

Per l'amargura i el ressentiment interior. Per aquells que se senten perseguits per la resta del món i sempre responsabilitzen a la resta d'allò que els passa, sense tenir en compte la seva actuació.

Entitats i Persones

Les iniciatives de tot tipus de col·lectius i les concentracions populars davant els ajuntaments per demanar la pau justa a Bòsnia han provocat un gir important en l'actitud de falsa neutralitat i el silenci còmplice de molts polítics, de moltes institucions, però sobretot de la societat en general per exigir una intervenció de la Comunitat Internacional en aquest llarg conflicte dels Balcans. El tarannà solidari de la població d'Arbúcies hi ha posat el seu granet de sorra.

1991

La guerra acabava de començar. Des d'aquí en prou feines sabíem distingir les diferents distribucions de les nacionalitats que amagava la frontera de l'Ex-Iugoslàvia per entendre l'origen de la crisi. La segregació d'Eslovènia i la crispació que augmentava a Croàcia i Sèrbia era als ulls d'alguns catalans, bascos i membres d'organitzacions especialistes amb emergències qui elaboraven els primers butlletins informatius sobre el conflicte.

BARCELONA OLIMPICA

L'abril de 1992 se celebra un referèndum per la independència de Bòsnia, el 65% vota a favor. La major part de serbis de Bòsnia se'n van a les muntanyes. Alija Izetbejovic és escollit president del Parlament amb una coalició de govern formada per musulmans, serbis i croats. A Sèrbia i Croàcia foragiten els bosnis i aquests com a refugiats busquen zones més tranquil·les. Els txètnics, el sector radical serbi, protagonitza les escenes de setge i de bloqueig als primers combois humanitaris. Els milers de dones musulmanes que se saben violades, com a botí de guerra per part de soldats serbis, i el descobriment de camps de concentració serveixen d'espurna per iniciar la denúncia internacional de la situació. Mentrestant se celebren els jocs olímpics de Barcelona.

L'INICI DE LA GUERRA

Pocs arbucienecs que teníem coneixement o vivències de Iugoslàvia a part de les referències bibliogràfiques de llibres d'història o d'haver fet alguna estada durant les vacances. Un país artificios que naixia un any després de la creació de la Unió Soviètica, com a resolució de Thomas W. Wilson, president dels EEUU, durant la conferència de Versalles de 1918, i que moria als 73 anys, un any després de la dissolució de la URSS, amb l'agonia del sistema totalitari de Tito i el poc interès geoestratègic que ofería la zona, en crisi econòmica i sense l'atenció del Fons Monetari Internacional (FMI).

A ulls occidentals l'anomenada ex-Iugoslàvia passava a ser el conglomerat format per 6 repúbliques (Eslovènia, Croàcia, Sèrbia, Bòsnia-Herzegovina, Montenegro i Macedònia), 5 nacions, 4 idiomes, 3 religions (catòlics, ortodoxes i musulmans) i 2 alfabetos. L'aparent unió que Tito havia deixat va convertir-se en una divisió de partits, no d'esquerres o de dretes com aquí sovint es distingeix, sinó que amb un fals tarannà ètnico-religiós (croats, serbis, bosnians). La minsa activitat econòmica diferenciava molt qui estava al camp del de la ciutat o al de la muntanya del de la platja. Els moviments neofeixistes (txètnics o croats) engrunen fàcilment l'incipient embrió democràtic i triomfen amb una societat civil tan poc vertebrada. Des d'Occident, els governants es preocupen més dels criteris de convergència del tractat de Maastricht per la Unió Europea que no pas de trobar solucions a la problemàtica d'aquestes nacions, sense estat, que temen que ajuntar-les els condueixi a paradoxes internes.

1992

Les mobilitzacions de ciutadans no estan organitzades. Alguns voluntaris van als Balcans ajudant a organitzacions com la Creu Roja, SOS-Balcans o Servei Civil Internacional (SCI) en l'acolliment en camps de refugiats a Zagreb i Split. Les olímpades de Barcelona eclipsen l'atenció del catalans que veuen cada nit sopant la carnisseria sobre el terreny i la fugida de milers de ciutadans de la Sarajevo assatjada, mentrestant el govern espanyol i la resta de governs europeus són rebecs a abordar el tema unitàriament. La neteja ètnica i les agressions vexatòries a la població de la zona dels Balcans comencen a incidir fort sobre la societat civil.

1a Campanya:

 Farina
80 quilos

 Llet
88 litres

 Arròs
462 quilos

 Pasta
200 quilos

 Oli
229 litres

 Conserves
199 quilos

1993

S'inicia la campanya Ajudem al poble de Bòsnia. La xerrada de Josep Herrera, voluntari del SCI a Split, organitzada pel Consell de Jovent el 13 de febrer, serveix d'inici perquè el mes de març es faci la primera recollida d'aliments i altres productes. El comboi de camions de SOS-Balcans s'emporta el material a Mostar.

El mes d'agost es tindran contactes amb trenta refugiats bosnians que venen a Catalunya. El grup, ubicat a Gualba gràcies a l'organització del CIEMEN i Justícia i Pau, visita Arbúcies el 14 d'agost i els més joves, el dia 20 del mateix mes, pugen al Castell de Montsoriu a visitar els camps de treball.

A mitjans mes d'octubre, representants del CIEMEN convoquen a la població arbucienca per constituir un grup d'acolliment de refugiats

bosnians. El grup es cuidarà dels detalls de l'acolliment: trobar-los una casa i el necessari per fer-se càrrec del seu manteniment, almenys durant un any.

El 31 d'octubre s'instal·len les germanes Narcisa i Nerma Kavazovic i les seves filles en un pis del carrer Camprodon després de disgregar el grup de Gualba en diferents poblacions del Vallès Oriental i Arbúcies. Es busquen apadrinaments suficients per al seu benestar. Es troben al voltant de 120 padrins a Arbúcies i 30 a Breda a qui se'ls envia una carta d'agraïment i una felicitació per Nadal. En poc temps s'arregla l'escolarització de les noies i l'aprenentatge de la llengua.

A finals d'any es convoca una segona recollida d'aliments que s'enviarà a principis de 1994 cap a Bòsnia.

2a Campanya:

 Farina
70 quilos

 Llet
70 litres

 Arròs
80 quilos

 Pasta
155 quilos

 Oli
240 litres

 Galetes
50 quilos

1994

El grup de suport d'Arbúcies i la família acollida tenen contactes constants amb altres pobles i el CIEMEN. Sant Celoni organitza la Setmana per la Pau i a Arbúcies, del 6 al 8 de maig, hi ha les **Jornades per la Pau a Bòsnia**. El tastet de productes típics bosnians i la venda d'artesanía de fil acostaran la família acollida al poble. La Coral Amethysta i la Coral Primavera per la Pau canten al teatre del Centre. Es venen 400 camisetes i 1000 pins. La trobada del grup de refugiats es fa gairebé setmanalment en mercats o actes per Bòsnia on venen les peces que han cosit durant la setmana. El telèfon i els mitjans de comunicació són elements inseparables per a ells,

Bòsnia és viscuda a tota hora. La Nerma i les seves filles van a viure a La Garriga on tenen l'àvia. L'avi de la família arriba a Arbúcies i alguns parents han pogut venir de visita.

Al juliol la Narcisa i la Virtuts Sambró, una voluntària, viatgen a Bòsnia en jeep. Després de travessar Croàcia on han parlat amb refugiats es dirigeixen a Duboj, una població prop de la línia de foc de difícil accés. Allà comproven les desfetes de la guerra i prenen nota de les principals mancances (bàsicament d'atenció mèdica i alimentació).

Gairebé tots els padrins d'Arbúcies prorroguen la seva quota d'ajut per un any.

Pel Nadal se fa la tercera recollida d'aliments que en aquesta ocasió és més selectiva. Els veïns del poble poden col.laborar demanant la Pau posant una espelma a la finestra de la seva llar.

BOSNIA
BOSNIA
BOSNIA

3a Campanya:

 Farina
114 quilos

 Sucre
147 quilos

 Arròs
30 quilos

 Sabates
322 parells

 Oli
270 litres

ELS GRANS OBLIDATS

El desplegament dels cascos blaus a Bòsnia és la màxima possible per l'ONU però el seu accés a determinats llocs com Srbrenica, a Bòsnia oriental, és gairebé impossible. L'ajuda humanitària que s'envia no arriba als seus destins finals i és retinut pels serbis. A Philippe Morillon, el comandant francès de l'ONU el veiem enfrontant-se tant als serbis com amb la Comunitat Europea pel bloqueig que pateixen les seves forces. L'hivern ha estat dur als Balcans i els bosnians reclamen l'aplicació de les resolucions de l'ONU o la possibilitat d'aconseguir armes si s'aixeca l'embarcament d'armes imposat. Els alto el foc i els plans de pau no duren ni hores.

LES FRASES

"La conscienciació col.lectiva de la població arbucienca d'una realitat molt propera de la qual no podem quedar-nos al marge, obrint molt més els nostres llaços de solidaritat"

JAUME SOLER

"Nosaltres tornarem segur, i tindrem la vida que volem allà. No volem fer guerra, ni agredir a ningú. Volem tornar a fer una vida normal"

NARCISA KAVASOVIC

"Tots els que van començar la guerra fan creure que no poden viure junts croats i musulmans. Cal que tots visquin junts, s'ha de fer el possible per no oblidar el passat i construir tots junts el futur"

MIRKO KAMENJASEVIC

"Tota la gent que està escampada per tot el món ha estat ben acollida i espera que aquests llaços d'amistat siguin per sempre"

DARCO KAMENJASEVIC

1995

Es produeix un canvi fonamental en la situació del conflicte: l'ús de la força per part de la Comunitat Internacional. Però per arribar a aquest punt ha calgut la mobilització de grans grups o associacions. La coordinadora Europa per Bòsnia és l'organització que amb seu a Barcelona manté un corredor humanitari. Escoles, instituts, universitats, sindicats, ajuntaments i la Generalitat s'han abocat a diverses campanyes i futurs projectes per ajudar a la població de Bòsnia.

A Arbúcies més d'una cinquantena d'entitats diuen "Prou al genocidi". Després de les eleccions municipals, el nou consistori pren un posicionament unànime en denunciar la guerra i exigir la intervenció militar de l'ONU i/o de la UE i exigir que es depurin les responsabilitats dels crims.

El mes de juliol Sant Esteve de Palautordera inicia concentracions a davant del seu ajuntament cada dilluns. Barcelona el seguirà i amb elles més de 200 municipis. Arbúcies les seguirà a partir de la Festa Major. Es pengen crespons negres als balcons i es reparteixen 2000 postals que s'adrecen al president del govern exigint una actitud decidida i eficaç per aturar les agressions que continua rebent la població civil bosniana i es fa recollida de signatures.

A finals de setembre s'organitza un **Cap de setmana per Bòsnia**. Les 56 entitats adherides recapten més de 400.000 PTA, que seran destinades a un Centre mèdic a Doboj, mitjançant el passatge de pel.lícules i l'obra de teatre Les Troianes. Es fa un passatge de vídeo i una xerrada sobre la realitat de Bòsnia, on parlen la Narcisa Kavazovic, Mirko Kamenjasevic i Darco Kamenjasevic. S'organitza una cadena humana que amb les notes de l'Adagio d'Albinoni és àmpliament seguida pel nostre poble.

EL FUTUR

L'11 d'octubre se signa el 36è Pla de Pau a Bòsnia, que en els moments d'escriure aquest article encara no s'ha trencat. Ja sia perquè hi ha raons electorals o per altres, els nord-americans han substituït la força per la diplomàcia. Doboj, la petita població bosniana, ha estat juntament amb Tuzla, Banja Luka i Mrkonjic Grad de les últimes en tenir combats. Els croats i bosnians han acabat amb una certa embriaguesa i els serbis amb un cert desencís. A Ohio tot està per decidir. S'ha arribat a la Pau Justa (ladina Mir) que demana la comunitat internacional? Tot està per veure.

Mentrestant sembla ser que comença la reconstrucció i posteriorment la tornada dels refugiats que puguin a lloc.

La campanya d'ajut humanitari per a escoles de Bòsnia ha començat. El Club Súper 3, Pallassos sense Fronteres, l'ONG Zenith de Sarajevo i les escoles de Catalunya volen fer arribar llaips i llibretes als nens dels Balcans. El corredor humanitari "Catalunya per Bòsnia" continua funcionant i es poden fer ingressos al compte: 2100-0343-13-0200204004.

A Arbúcies encara es recapta fons per Doboj al núm de compte: 2100-0045-80-0200218082 i el grup de suport i els padrins continuen col.laborant per organitzar el retorn. Per sortir la família bosniana d'Arbúcies, ara al carrer Sorral, també pot obtenir ingressos fruit del seu treball.

Ens ha costat voler parlar, una altra vegada, de Bòsnia quan és el pa de cada dia en els mitjans de comunicació, però aquesta vegada volem parlar-vos de l'associació que va néixer a la nostra Vila per tal d'acollir una família bosniana, després que passat l'estiu a Gualba, i no resolt el greu problema del país, es va plantejar a diverses poblacions, fer l'acolliment i seguiment.

És per això, que hem parlat amb en Pere Ball.llosera, membre de l'associació **ACOLLIM UNA FAMÍLIA DE BÒSNIA** i hem volgut saber, tot un seguit de qüestions:

- El camí de Gualba a Arbúcies

L'estiu del 93, una casa de colònies de Gualba, va acollir un grup de 29 refugiats de la guerra de Bòsnia. En acabar l'estiu des del CIEMEN es va demanar a diferents poblacions de l'entorn del Montseny: Sant Celoni, La Gariga, Palautordera, Terrassa, Parets del Vallés, Llinars, Breda i Arbúcies, si voldrien acollir aquestes persones en les seves poblacions. La nostra població, va dir sí a la proposta i es va constituir el col·lectiu per acollir una família.

*Un minut de silenci a
Plaça de la Vila*

Foto: J. Guiolà

- Quants membres formen part del grup d'acolliment? Qui són?

Inicialment, l'estiu del 93, varen respondre a la crida de fer una associació les següents persones: Tomàs Moré, Antònia Bohils, Enric Roca, Anna Villaronga, M.Àngels Montero, Pilar Viure, Margarida Noguera, Francesc Vilà i el mateix Pere Ball.llosera. L'objectiu primordial per al qual fou constituïda l'associació va ser atendre les necessitats de la família acollida, cosa que s'ha acomplert plenament amb un explícit reconeixement per la seva part.

- Què ha fet aquest col·lectiu ?

En primer lloc es va buscar un pis per viure. L'octubre del 93 van anar a viure en un pis del carrer Camprodon, cedit de manera desinteressada pel seu propietari Eduard Navas Medina, que a canvi de cobrir les despeses el va cedir durant un any, és a dir, fins que ell el va necessitar. Després la família de Bòsnia va anar a viure al carrer del Sorral en condicions molt similars a les anteriors. Aquest col·lectiu també ha organitzat unes jornades amb moltes activitats, entre elles una mostra gastronòmica. Ha ajudat als membres de la família a incorporar als fills als llocs d'estudi i a buscar algunes formes de sustentarse. Els ha facilitat transport i companyia en els serveis mèdics: dentista, ginecòleg, psiquiatre... Fer gestions per a la instal·lació del telèfon. Fer un seguiment global de la família, sobretot pel que fa als primers mesos d'estada.

I moltes altres gestions.

- Qui forma part de la família.

El nucli inicial, estava format per una dona amb la seva filla, i la germana d'aquesta dona amb les seves dues filles, però també hi ha hagut uns avis, la visita dels homes i ara recentment un altre fill amb la seva esposa.

- Com es financia aquest projecte?

Tal com ens ha dit, es va fer una carta pública a tota la població, explicant el projecte i sol·licitant ajuda econòmica, suggerint una quota de 1000.- ptes. mensuals així com demanant que fos per un període d'un any. En aquesta crida van respondre 145 persones, o famílies o col·lectius i així es va passar el primer any. Transcorregut aquest temps i sense possibilitat de trobar una solució definitiva, es va tornar a demanar, si es podria continuar donant suport en aquesta iniciativa i ara ja sense fixar un termini, sinó mentre que fos necessari. En aquest moment hi ha gent que ja no manté la quota i en l'actualitat la xifra ha quedat reduïda a 94 persones.

- Com ha viscut aquesta família la situació de guerra i la separació dels seus?

Com és natural, ho ha viscut amb una angoixa constant. Volent establir contacte telefònic cada vegada que sabien que la població havia estat atacada.

Fent viatges, aprofitant les vacances d'algun voluntari, per portar tot el material i diners que els era possible.

Amb el desig constant de tornar al seu país.

Amb l'orgull que els seus marits i fills estiguin lluitant per la pàtria.

Transmetent el seu problema a tota la societat per intentar que aquesta reaccioni i es posi a lluitar al seu costat.

Vivint amb emoció el suport de la nostra població i la de molts altres llocs, tot i que pensen que aquestes campanyes de suport només són simbòliques i no arreglaran el seu problema. Els membres de la família, valoren molt positivament, el fet que aquí no els falta de res, a diferència dels seus familiars que tenen serioses mancances, però a la vegada enyoren tot el que van deixar, com és ben natural i son ben conscients que aquí no tenen res seu i que viuen gràcies a l'ajuda humanitària, cosa que provoca agraïment però també impotència.

- Les últimes accions dutes a terme.

Aquest estiu es va endegar una campanya que era d'abast molt més ampli: tramesa de postals als president del govern espanyol, reunions cada dilluns a les 8 del vespre, com a molts altres llocs, davant de l'ajuntament per fer un minut de silenci i escoltar per part de la família les notícies dels últims esdeveniments. Posar tres pancartes a la població demanant que s'aturi el genocidi. Posar draps blancs amb crespons negres als balcons de les cases. Recordar a molts actes de la Festa Major, la nostra solidaritat amb el poble de Bòsnia.

Un cap de setmana per Bòsnia, 28,29 30 de setembre i 1 d'octubre, amb tot un seguit d'actes, pel·lícules, xerrades, parades, tallers, teatre...

- Com valora aquest col·lectiu la feina feta?

De fet, encara no és hora de valoracions, perquè de feina encara n'hi ha. No podem valorar-ho fins que aquesta gent pugui tornar a casa seva.

Però sí que us podem dir que ha estat una feina esgotadora. També ens hem reunit periòdicament amb la resta de poblacions acollidores i en aquest àmbit també caldrà fer-ne una valoració. I per descomptat, s'haurà de donar informació i agraïment a tots els qui han fet possible aquest acolliment.

No entrem en detalls de previsió política, perquè sabem que en el dia a dia de la guerra hi ha canvis que no pot recollir una revista de la nostra periodicitat, però sí que volem manifestar que el grup d'acollida ha donat suport a les iniciatives de donar a

conèixer la problemàtica de Bòsnia a tothom i que participat activament en les campanyes de sensibilització i crítica de la situació.

NÚRIA TORT
CARME TORELLÓ

Foto: Família Kavasovic

Entitats i Persones

NENS SAHRAUÍS A ARBUCIES

Aquest estiu, hem tingut entre nosaltres cinc nens sahrauís i un monitor que han estat acollits per famílies arbucienques i que han participat activament en les activitats d'estiu programades: esplai, natació, actes festius.

Aquest petit grup formava part d'un projecte ampli que fa temps que es porta a terme i que són les colònies infantils.

El nostre poble està agermanat amb la daira d'Hagunia i aquest ha estat un pas molt important per materialitzar aquest agermanament, i ha permès als arbucienques poder conèixer amb més profunditat la realitat d'aquest país

XIa. FESTA DEL FLABIOL

La festa del flabiol d'enguany, ha estat marcada per la desaparició d'en Josep Verdagner, conegut com a *Roviretes*, que va morir el passat dia 9 de setembre.

Ell ha estat durant aquests 10 anys una peça fonamental d'aquesta festa. Ens va acompanyar a totes amb la seva música incomparable i la seva amable personalitat.

Ens deixa un buit difícil d'omplir, ja que ell era, per dir una sola cosa, l'anella que lligava l'antiga tradició amb l'actualitat.

El record d'en *Roviretes* va planar damunt tota la festa i a ell se li va dedicar el concert que es va celebrar diumenge a la tarda.

Mentre soni un flabiol, recordarem en *Roviretes*.

NOTÍCIES BREUS

LA CORAL AMETHYSTA A ALACANT

La Coral Amethysta d'Arbúcies i Sant Hilari va participar el darrer 28 d'octubre al XV Certamen Coral de la localitat alacantina de Cocentaina. Un total de 15 agrupacions corals van presentar els seus treballs, però només sis van ser seleccionades per a competir en el concurs. La Coral Amethysta va ser una d'aquestes sis escollides, l'única catalana, i va quedar en quarta posició només a tres punts dels tercers classificats.

El primer premi, dotat amb 250.000'-PTA va ser atorgat al Coro del

Instituto Aragonés de Canto Coral de Saragossa. En segon lloc va quedar la Coral Carmina Nova de Màlaga i en tercera posició el Coro de Cámara de la Coral Kodaly de Molina de Segura (Murcia).

Aquest és el primer concurs al qual es presenta la Coral Amethysta i segons tots els cantaires ha estat una experiència gratificant i enriquidora. A part de la satisfacció personal, la Coral va rebre també les més sinceres felicitacions d'algun dels membres del jurat que els va encoratjar a continuar treballant.

TROBADA DELS COMPONENTS DEL GRUP XAREC

Trenta-tres components del grup XAREC (Xerrades, Activitats Recreatives, Esportives i Culturals) que va durar des de l'any 69 al 73, es van trobar el passat

21 d'octubre en un sopar a la Pedrera. Els Xarecaires es troben cada cinc anys tot recordant cançons, excursions, reunions, activitats...

APRENDRE DE LA INTERCULTURALITAT

SOCIETAT

És mig matí quan la Rosa Preñanosa, Delegada de la Fundació de la Caixa de Pensions i de Barcelona, arriba a Arbúcies com ha fet algun dijous de cap de mes des de fa un any. Es disposa a fer una visita de cortesia, com ja tantes, a la seu de l'Associació de Jubilats i Pensionistes d'Arbúcies. Avui s'ha citat amb els membres de la Junta d'aquesta associació per decidir la pròrroga del projecte d'interculturalitat.

Podríem haver fet un projecte a mida com el qui sap quin terreny trepitja i què busca -deia en Josep- però això no va ser així. El repte era trencar el prejudici i el desconeixement que existeix entre ambdues parts. No hi havia experiències prèvies ni confiança. No sabíem quin tipus d'ajuda els calia. Posar-nos en la seva vida podrien interpretar-ho com que volíem actuar amb prepotència i amb possessió d'una perfecció que sovint ens atorguem i que realment no tenim (cal relativitzar, no podem anar amb paternalismes). S'han de plantejar les coses com un intercanvi, un coneixement mutu. No és l'objectiu canviar-los per integrar-los, sinó que serà el mitjà per obrir-nos i conèixer-nos tots plegats.

A UN ANY VISTA

La llar del carrer Sorrall, núm. 9 d'Arbúcies no li és desconeguda. Entrant el portal sap que ha d'enfil·lar alguns escalons fins arribar al despatx de la direcció del local on l'esperen reunits els onze membres de la junta, l'assistent social i alguns convidats. La feina que li espera, sotmetre el projecte a revisió, sap que serà agradable, està entre amics i la confiança és manifesta. Tot és apunt.

Fa un any que n'havien començat a parlar en el despatx de la Rosa. De fet la idea va ser seva. Els d'Arbúcies des que vàreu culminar el Projecte del Joc i el Lleure sou capaços de dur endavant qualsevol cosa. Una proposta prou engrescadora perquè en Josep M. Bosch la fes arribar als membres de la resta de la Junta i que aquests, indecisos de bon primer i més encoratjats després, donessin el vist-i-plau per començar la seva planificació i, més tard, la seva consegüent execució. I així ho ratificaren els dels mitjans en ple gener. TV3, TV1, el Punt i l'Avui entre altres varen interessar-se per com a Arbúcies una associació sense nivell estatal s'embranchava en un projecte tan

atrevit i ambiciós com aquest. Quan els col·lectius del poble s'interessen en un projecte comú és molt fàcil de decidir-se a fer-lo responia en Josep als periodistes.

La feina havia de començar amb l'enquesta als protagonistes del projecte, els immigrants provinents de Senegal i Gàmbia que viuen a Arbúcies: ells havien de ser els primers interessats. L'Antònia Canudas, l'assistent social directora de programes de gent de color, que assigna el Consell Comarcal de la Selva a Arbúcies i Sant Hilari, era un contacte inel·ludible. Ella coneix més que ningú els seus problemes i sap com trobar-se amb ells. En una reunió es varen reunir alguns membres de la Junta, la Toni -així li agrada que li diguin els amics- i un grup de morenos encapçalats per en Sory i l'Alfa -líders dels africans que porten prou temps a Arbúcies com per conèixer a força veïns i amics, i dominen suficientment bé una llengua de contacte-. De la reunió sortiren ja algunes necessitats immediates per la gent d'aquesta cultura.

QUI DIRIA QUE UNES SETMANES SERIEN 5 MESOS

Les sorpreses començaren de seguit. Com pot haver països on no es cus? On no saben utilitzar un termòmetre? On no coneixen hàbits d'higiene tan corrents en nosaltres? Però quan són aquí s'afanyen a incorporar-se al nostre sistema de consum. No coneixen moltes de les nostres benignes malalties, els nostres refïnats hàbits alimentaris, la nostra farragosa burocràcia...

Però nosaltres tampoc coneixem moltes de les seves coses: la facilitat

d'emprar nombroses llengües, la solidesa dels seus grups i els compromisos de confiança que s'estableixen.

Calia obrir un espai comú d'intercanvi. Especialment amb les dones perquè elles són qui exercint una funció vital a la seva llar restaven incomunicades del món que les envolta. Els homes, en canvi, feien de pont, surten a treballar, a comprar, es relacionen. És a elles a qui més els costava: no sabien la llen-

gua, no coneixien els aliments, ni els medicaments, ni els estris més comuns per nosaltres; ni tenien, per si soles, remota possibilitat de canviar aquesta situació.

D'un bon principi als nanos no els volien deixar mentre aprenien a cosir. Més tard el nivell de confiança era tan gran que venien a deixar-los i marxaven. Trobar-se a la llar era una bona ocasió per trobar-se totes juntes i fer els seus comentaris.

L'assistent coordinava els tècnics, els membres del CAP els atendien i informaven, el voluntariat els ajudaven (de cangur, si calia), els educadors (avis de la llar o els de l'escola d'adults de l'Ajuntament) els instruïen en l'agulla i les lletres, i els del Consell de Jovent estimulaven a tots a fer les coses amb més esperit.

I ARA QUÈ

Ha passat un any i ja es vol tornar a començar. La ignorància inicial s'ha convertit en desconeixement. Cal tenir més informació i paciència perquè ens ensenyem mútuament. Ens cal més formació per saber per on ens movem. No som experts i el tema no és fàcil. No n'hi ha prou amb bona voluntat. Els especialistes ens podran assessorar. Si tots hi estem disposats ho podem prorrogar uns mesos més, després ja veurem.

TOMÀS MORÉ

Dones a la llar de jubilats aprenent amb l'agulla i el fil.

QUI NO TÉ FEINA EL GAT PENTINA

Una enquesta del C.I.S., feta a 2500 catalans majors de 18 anys, sobre la intenció de vot en les passades eleccions autonòmiques publicada a finals d'octubre, deia, a banda de la poca confiança que crea l'Aznar, que el principal problema és, amb diferència, l'atur. Com que sabia que una part important dels 400 gironins triats a la mostra eren d'Arbúcies m'obsessionà comprovar si era infundada aquesta preocupació.

DADES OFICIALS

Per començar vaig trobar bé esbrinar quina era la quantitat de persones afectades pel problema. A finals del mes d'agost hi havia 153 persones inscrites a l'INEM demanant feina. D'aquestes el 58% eren dones i el 44% eren menors de 30 anys, i de les més joves, 13 de cada 20 eren noies. Això, a més de confirmar que la desocupació juvenil és principalment femenina també pronostica que l'accés a la feina per dones entre 20 i 30 anys és molt més difícil. En el cas dels homes la major dificultat està en joves entre 20 i 25 anys i adults majors dels 55. En canvi, és quasi excepcional els qui no tenen experiències de treball prèvies.

Aquest nombre d'aturats, oficial però no real –que és possiblement més gran–, és significatiu per Arbúcies, sobretot si pensem que aquest nivell, entre el 6 i el 7% (lluny al de Catalunya de l'11,11% del mes de setembre), no era normal anys enrera. Tot cal dir-ho que al més d'abril el nivell d'Arbúcies era com a mínim mig punt superior.

Un tret interessant a tenir en compte és que gairebé no existeix atur en persones amb nivell acadèmic intermig (amb cursos de BUP o FP2 acabats). La majoria d'aturats tenen com a tret comú el baix nivell acadèmic (estudis obligatoris i altres estudis començats però no acabats). L'activitat econòmica amb més demanda en aquest recompte d'agost és l'associada al metall mentre que la resta de l'any prové d'altres manufactures. Aquest és un símptoma prou clar que l'atur segueix l'ona del ritme de les contractacions, de temporalitat baixa i relativa poca qualitat. No és menyspreable i sí interessant considerar el nivell, inferior però fix, del sector del comerç i de l'hosteleria.

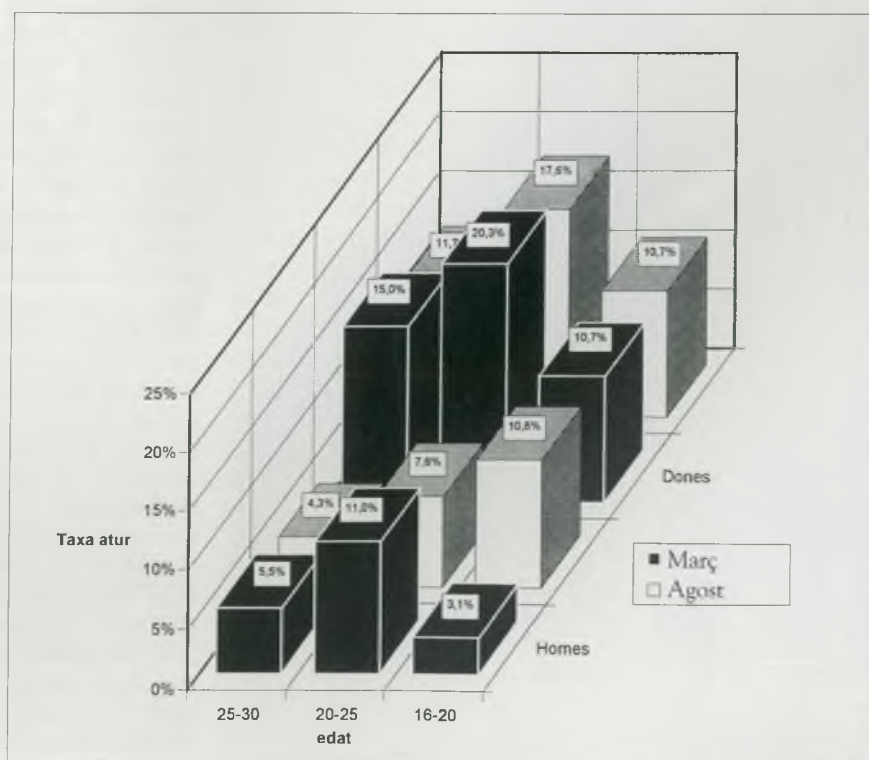
ALGUN MOTIU

Si bé les raons econòmiques globals influeixen, no es pot parlar d'aquest motiu únic per al jovent. No hi ha entre els joves, com falsament es creu, una desvinculació absoluta del treball. La seva integració parcial, precària, discontinua i sense qualificació ha fet que existeixi una economia submergida encara molt present a la nostra vila. La preocupació per la subsistència es tradueix amb una estratègia de la immediatesa. La perspectiva de l'atur repercuteix amb la crítica del sistema educatiu, que no compleix amb les funcions assignades de preparació profes-

ional, i es converteix en un parking en el qual es passa de la joventut a l'adulteresa. En tot cas, les dades de l'INEM rebaten aquesta crítica (qui té un títol intermig té col·locació a Arbúcies). Els joves, més grans, s'adonen de la manca de formació específica i completen els seus coneixements a fora, en acadèmies i escoles especialitzades.

L'efecte principal de l'atur no és només la manca de recursos sinó la dependència familiar que provoca.

TOMÀS MORÉ

Gràfica estimada de les taxes d'atur juvenil d'Arbúcies.

El Nostre Ahir

Santiago Rusiñol Prats neix a Barcelona l'any 1861. És fill d'industrials i de negociants benestants. El seu esperit d'artista el portà aviat, però a independitzar-se del seu medi i determina la seva pròpia i inquieta existència. La imat-

ge que ens en donen els seus biògrafs és la d'un home bohemi, curiós, andarenc, rebel i independent. En ell hi conflueixen diverses facetes a part de l'home anecdòtic, com són: el col·leccionista, el pintor i el literat.

Santiago Rusiñol per R. Casas.

SANTIAGO RUSIÑOL A ARBÚCIES

La seva vinculació a Arbúcies la tindrà sobretot com a pintor i una mica com a literat.

És possible que Rusiñol conegués Arbúcies ja des de petit. Els seus pares el portaven a l'estiu a prendre les aigües a diversos balnearis, com era costum entre les famílies benestants de la societat barcelonina de l'època, per allò d'anar a fer salut. El més freqüentat sembla que fou el de Sant Hilari Sacalm on ens consta que posteriorment coneixerà la seva dona en una estada estiuenca en que coincidiren les dues famílies. Sabem que sovint aprofitava els estius per anar a pintar els quadres que després exposaria durant la tardor o l'hivern a Barcelona. Pintava a Mallorca, a Xàtiva, a Aranjuez, a Girona... És possible, per tant, que vingué en més d'una ocasió a Arbúcies, sobretot els estius que va estiuajar a Llinars del Vallès, però amb certesa només podem dir que Rusiñol fes estada llarga a Arbúcies els estius dels darrers anys de la seva vida quan el seu precari estat de salut, patia d'uremia i de gota, el portaren a decidir no allunyar-se gaire de Barcelona i de Sitges on hi tenia la residència, avui convertida en el Museu del Cau Ferrat. Tot i el seu estat físic, encorbat i esgrogueït, no perdia l'optimisme i el bon humor i també aquí, com arreu on havia viatjat, protagonitzà més

d'una curiosa anècdota.

La gent gran d'Arbúcies recorda encara la seva imatge pintant pels entorns de la Vila i algú ha comentat que un dia que acabava un quadre, un dels que s'ho miraven va felicitar-lo. Ell es va girar i va dir-li que aquell quadre no valia res. La gent se'l va mirar amb estranyesa. Aleshores, Rusiñol va signar el quadre i els va dir: Ara si que val!

També es diu que alguns dels jardins que va pintar a Arbúcies, més d'una vegada els havia fet passar per Jardins d'Aranjuez i això, està clar, no agradava als arbúciencs.

La vila d'Arbúcies i els seus entorns impressionaren a Rusiñol per la seva bellesa. Ell mateix ho explica en un article que va escriure en el programa de la Festa Major de l'any 1928. "Lo trobareu a Arbúcies; el frondós paisatge d'Arbúcies, l'ombra de grans muntanyes d'Arbúcies; aquesta comunitat frondosa que té aquesta vall meravellosa, aquest fons de Catalunya que sembla un gran llit de ne-reides qu'és un tresor per somniar-hi".

La seva especial predilecció pels parcs i jardins el portaren a pintar repetides vegades el Jardí de Can Badés, avui dia Parc Mongé, una part del qual ha estat obert al públic en els darrers mesos com a Parc de la Glorieta. Josep de C. Laplana, monjo de Montserrat, estudiós de la

GES DEL PASSAT

seva persona, en el seu llibre "Santiago Rusiñol: el pintor, l'home", de publicació recent, ha catalogat 28 quadres de Rusiñol pintats a Arbúcies i els seus voltants, molts dels quals són fets als jardins de la Casa Badés que freqüentava sovint per l'amistat que mantenia amb la família. Avui dia, la majoria d'aquests quadres es troben en lloc desconegut i només uns quants formen part de col·leccions particulars localitzades.

L'estiu del 1927 és el primer que tenim documentat de l'estada de Rusiñol a Arbúcies i sembla ser que va pintar als jardins de Can Badés set quadres diferents que posteriorment van ser exposats a la Sala Parés de Barcelona. Els estius posteriors Rusiñol segueix passant-los a Arbúcies i torna a pintar diversos racons dels jardins de Can Badés, un total de cinc quadres dels quals el titulat "El brollador del Parc Badés" es troba a la Casa Museu de Pau Casals, a Sant Salvador (El Vendrell) i és el que il·lustra aquest article. A més del Parc Badés, Rusiñol va pintar altres indrets d'Arbúcies i de les rodalies amb els títols de "Torre deshabitada", "Caminal d'hortensies", "Caseta del infants", "Arbres i hortensies", "Aigües cap el tard", "Torrent d'Arbúcies" i "El Montseny". Com a dada curiosa dir que del quadre "Aigües cap al tard" n'existeix factura expedida a la

Sala Parés de Barcelona el 4-11-29, per valor de 9000 PTA en concepte de dos quadres de Rusiñol.

L'estiu de 1930 serà el darrer de S. Rusiñol i també el passà a Arbúcies pintant novament el Parc Badés, un total de sis quadres dels quals el titulat "Jardí gris. Llac de casa Badés" va formar part de l'exposició retrospectiva "Rusiñol, Casas-Clarasó" que es va fer a la Sala Parés de Barcelona l'any 1983. Rusiñol pintà també altres indrets de la rodalia de la vila: "Riera d'Arbúcies", "El Montseny, Arbúcies", "El poble d'Arbúcies", "Hostalric". Tots aquests quadres van ser exposats a Barcelona, l'hivern següent a la sala Parés, en la que va ser la darrera exposició de Rusiñol. Tot i la debilitat del seu estat de salut, Rusiñol se'n anirà a pintar jardins a Aranjuez, com havia fet altres vegades, i serà allà on el sorprendrà la mort el 13 de juny de 1931. Tenia 70 anys.

Rusiñol en els seves estades estiuenques a Arbúcies es guanyà les simpaties de petits i grans i els arbucienços se sentien molt satisfets de la projecció que representava per a la Vila el fet d'haver esdevingut motiu en la seva pintura, com així ho reflecteix aquest fragment extret de la revista arbucienca de l'època, "El Baix Montseny":

"En Rusiñol amb son pinzell d'artista, ha plasmat

damunt del llenç com cap més ha sabut fer-ho, les bel·leses del nostre fondal i les ha donades a conèixer amb els quadros que ha infantat la seva inspiració". (oct.1929). I en restaren agraïts per sempre. "És per això que malgrat no haver sigut Arbúcies el bressol de la seva naixença, el conceptuem un arbucienç de cor." (idem)

A Arbúcies, Don Santiago, que era com se l'anomenava, va fer especial amistat amb els amos de Can Torres, la fonda on s'hostatjava amb la seva dona, també amb els Srs. Badés i els Srs. Pagès i sobretot amb en Pepet Pol amb el qual se'l veia sovint assegut, llarga estona, en una taula a la vorera de Can Torres, prenent la fresca i donant de menjar els ocells sense intercanviar gairebé cap paraula.

A més de pintar, sembla que Rusiñol també va tenir temps d'escriure. Va ser aquí que va escriure l'obra "Màximes i mals pensaments" amb dues-centes sentències plenes de fina ironia. Sembla que també va escriure alguna peça teatral. De cert el que sabem és que algunes de les seves obres teatrals van ser representades en diverses oca-

sions pel grup de teatre local.

L'estiu de la seva mort, el programa de la Festa Major se'n feia ressó i destacava: "... En primer lloc la pèrdua de l'amic. En segon lloc la pèrdua del pintor. I en tercer lloc la pèrdua d'aquell a qui Arbúcies li devia un homenatge popular i sincer". L'Ajuntament d'Arbúcies, presidit per en Pepet Pol també manifestà el seu condol en la sessió ordinària del Ple Municipal celebrada el 16 de juny de 1931.

El reconeixement del poble d'Arbúcies a la figura de S. Rusiñol es concretarà de forma quasi immediata a la seva mort donant el seu nom a la que aleshores era la Plaça Nova (llibre d'actes a 5-7-31) i que actualment porta el nom de Dr. Turon però que tothom coneix com a placeta de Can Ferragut. Un any després es feu la festa d'inauguració amb descobriment de làpida que fou amenitzada per la orquestra-cobla "La Arbucienca". Actualment S. Rusiñol dóna nom a un dels carrers del sector del Camp de l'Oliver.

M. ÀNGELS BARTÉS I
BUSOM.

Arbúcies pintat per Santiago Rusiñol. Museu-casa de Pau Casals a St. Salvador (El Vendrell)

Foto: M. Àngels Bartés

UN GUERRILLER REIALISTA AL MONTSENY: MOSSÈN ANTON (1821-1823)

Caricatura de Mossèn Anton i la seva partida, segons la portada de *Mosen Anton en las montanyas de Montseny*, de Josep Robrenyo (1822)

La revolta reialista de 1821-1823 contra la política del govern constitucional sorgit del pronunciament del ge-

neral Riego a Cabezas de San Juan (1 de gener de 1820), donà lloc a l'aparició d'una sèrie de caps guerrillers. Talment com els bandolers clàssics del segle XVI i XVII (Perot Rocaguinarda, conegut per "Perot lo lladre" i immortalitzat a la segona part del Quixot, i Joan Serrallonga, entre d'altres, i els de la primera meitat del XIX, popularitzats per J. Ortega i Espinós a la seva conegudíssima *Historia de las Escuadras de Cataluña*, de 1854), alguns dels caps de les bandes de la Fe o partides reialistes també trascendiren llur condició de personatges històrics per esdevenir herois -o dimonis- populars. Els noms dels més destacats són ben coneguts. Esmentem-ne alguns: Tomàs Costa el "Misses", Antoni Marañón el "Trapense", mossèn Benet

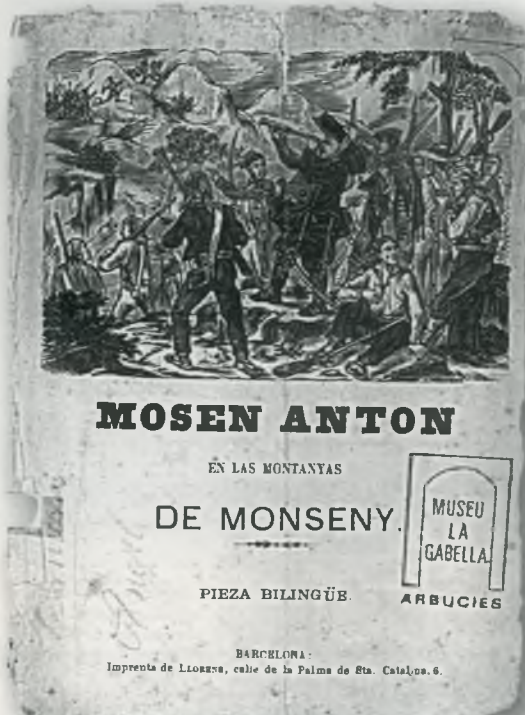
Tristany, Joan Romagosa, Josep Bosoms "Jep dels Estanys", el diaca Antoni Coll "Mossèn Anton".

El "Trapense" i "Mossèn Anton" també foren popularitzats, bé que des del punt de vista liberal, és a dir, satiritzats i blasmat, en els sainets ferotgement anti-reialistes de Josep Robrenyo (1780?-1838), escrits en el moment mateix de la revolta com a part de la propaganda del bàndol constitucional. La primera obra publicada per aquest autor fa referència, precisament a "Mossèn Anton": *Mosen Anton en las montanyas de Monseny* (1822). Es tracta d'un text bilingüe que constitueix una còmica ridiculització de la figura de "Mossèn Anton".

El diaca Antoni Coll tingué com a camp d'actuació fonamental els pobles del Montseny i de les

Guilleries. Espinelves, Arbúcies, Sant Hilari i Viladrau eren els llocs d'on sortien les seves incursions cap al pla de la Selva i els pobles del Maresme, d'on treia contribucions, i fins i tot Sant Feliu de Guíxols i Palafrugell. Breda i Santa Coloma de Farners, tanmateix, també tastaren les incursions de la seva partida, que arribà a tenir uns 800 homes a l'estiu de 1822. Vic i Olot, objectius primordials de les bandes de la Fe, entraren puntualment dins de la seva àrea d'actuació. El govern encarregà la neutralització de la partida de "Mossèn Anton" al general Milans del Bosch.

Seria arriscat, per ara, assajar un esbós biogràfic d'un personatge del qual en desconeixem fins i tot la data i el lloc de naixement. No fóra d'estranyar que hagués nascut o almenys viscut a

Elogios al mas valiente de los defensores de la justa causa del trono, y altar, Brigadier Mosen Anton: acaecida su muerte en el dia 7 de octubre de 1823.

DECIMAS.

<p>(1) <i>Dedit illi gloriam in gente sua.</i>
Eccl. cap. 44. v. 12.
En patria obscura nacido
Criado en humilde cuna
Apesar de la fortuna
Gloria de aquellas ha sido:
Por el trono envilecido
Y ultrajada Religion
Cual otro Cid Campeon
De suerte la espada empuña
Que dijo bien Cataluña
No hay otro Mosen Anton.</p>	<p>(3) <i>Non querit que sua sunt.</i>
Corinth. I. cap. 13 v. 5.
Y quien le dio tanto aliento
No fué la gloria vana
Ni la riqueza mundana
Le amancilló el pensamiento
Por su valor y talento
Premio escoger se le daba
Y en decir que no buscaba
mas premio que la victoria
Se vé que empezó su gloria
Por do el heroismo acaba.</p>
<p>(2) <i>In descensu perdidit contrarios</i>
Eccl. cap. 45. v. 7.
De Antonio en su fantasía
Milans llegaba à crear,
Que arribar verle y vencer
Todo una cosa seria:
Mas cerca Arbucias un dia
Allá en su cuesta fragosa
Por Coll y su belicosa
Gente à penas fue embestido
Llegar, ver, y ser vencido
Todo fue una misma cosa.</p>	<p>(4) <i>Non recedet memoria ejus.</i>
Eccl. 37. v. 13.
Cual rosa en fresca mañana
De la gentil primavera
Coll à la fatal tixera
Cayó de parca inumana
Si en la flor de edad lozana
Sucumbió Musen Anton
De su muerte premio son
Inmortal vida en la gloria
Y un nombre eterno en la historia
Del Rey Patria y Religion.</p>

SONETOS.

<p>(1) <i>De Coelo fortitudo est.</i>
Machab. I. cap. 3. v. 19.
Cual Aarón al sacro orden llamado
De Sion al monte santo se encamina
Bebiendo en límpias fuentes la doctrina
Que la tierra de errores ha purgado
En los altos misterios iniciado
Con que se ofrece à Dios la hostia divina
Al Reyno y Sacerdocio cruel ruina
Vé que la liberal turba ha jurado
Armas pide, armas, guerra, horrible guerra
Grita la espada empuñante
Marcha, combate vence, al impio aterra
Y siendo de altar y trono atlante
Demuestra de sus hechos la grandeza
Que del cielo es tan rara fortaleza.</p>	<p>(2) <i>Omnis qui habet zelum legis exeat post me</i>
Machab. I. cap. 2 v. 27.
Del zelo que à Finees impeliá
Arder el jóven Coll su pecho (ardía) siente
Viendo el altar y trono de repente
A los golpes temblar de gente ímpia
¡Gran Dios! de una infernal filosofia
La Patria ha de ser víctima inocente?
No, no, que vuestra mano omnipotente
Al pueblo sostendrá que en vos confia.
Catalanes à quienes la ley santa
De vengar tanto ultrage infunda zelo
A las armas seguidme, à nuestra planta
Las torres de impiedad rendirá el Cielo.
Dijo: y como en las guerras muchabeas
Del Sr. dá principio à las paleas.</p>
<p>(3) <i>Similis Factus est leoni in operibus suis.</i>
Machab. I. cap. 3. v. 18.
Terrible à su enemigo el generoso
Leon que el combatir se enciende en ira
Cuando à sus pies tendido ya le mira
De calma y paz le deja en el reposo
De Espinelves el héroe victorioso
Cuya virtud la España toda admira
A sus gentes con el ejemplo inspira
Paz al rendido; guerra al orgulloso
En Monseny vence al liberal guerrero
Que mientras à sus pies la vida implora
Perdon, libertad, vida prisionero
Del vencedor recibe sin demora
Pregonando por propia experiencia.
Que igual à su valor es la clemencia</p>	<p>(4) <i>Invocavit Altissimum in oppugnando inimicos.</i>
Eccl. cap. 45. v. 6.
No de mortales fuerzas la Victoria,
Espera en el ardor de la refriega
Al Todo-poderoso humilde ruega
Y al enemigo embiste de su gloria
No borrarà la muerte su memoria
Y si allá en Hostalrich su vida siega
Su nombre hasta el Olimpo escrito llega
Y, en la tierra inmortal lo hará la historia
Por dos veces Milans amilanado
Le vé tiembla, salud busca en la sierra
Al ver que el miliciano y el soldado
En Arbucias y Olót muerden la tierra
Porque el triunfo Milans buscó en el suelo
Mientras Mosen Anton lo pide al Cielo.</p>

Anima ejus requiescat in pace. Amen.

DOMÈNEC REFART

Espinelves, lloc on sembla que va començar a aixecar la seva banda a la primavera de 1821, o en algun dels pobles del seu voltant. A través de la premsa de l'època i d'algunes obres publicades al cap de poc temps dels esdeveniments es pot seguir, mal que bé, el fil de les seves accions.

La campanya empresa pel general Espoz i Mina a partir de setembre de 1822 aconseguí fer passar la ratlla de França a les bandes que no havien estat desfetes o apresades. "Mossèn Anton" creuà també la frontera. Després de l'entrada dels Cent Mil Fills de Sant Lluís, un potent exèrcit francès comandat pel duc d'Angulema, tramès per la Santa Aliança per liquidar el règim constitucional (primavera de 1823), la partida de "Mossèn Anton", que ja l'any anterior havia estat nomenat brigadier, fou destinada a bloquejar el castell d'Hostalric. El dia 13 de juny de 1823, diada de Sant Antoni, onomàstica del cap guerriller, "Mossèn Anton" fou greument ferit a la cuixa per una granada procedent del castell. Fou traslladat a Girona, que estava en mans reialistes des del mes de maig. Tot i les atencions mèdiques que li foren dispensades pels metges militars francesos, morí en aquella ciutat com a conseqüència de la ferida rebuda, el 7 d'octubre de 1823.

Per ambientar el personatge i la seva època, hem transcrit uns poemes anònims en elogi de "Mossèn Anton" que, si bé no són precisament cap obra mestra de la poesia, constitueixen una mena de biografia popular del guerriller montsenyenc. Foren publicats en el *Diario de Gerona* el 25 i el 26 de novembre de 1823. Aquest diari, que sortí entre el 25 de maig i el 30 de novembre de 1823, venia a ser l'òrgan dels reialistes gironins. A la transcripció hem mantingut l'ortografia dels originals.

JOSEP M. LLORENS I RAMS

Poc sabem d'aquest personatge arbucienc, pertanyent a la florent oligarquia rural (encara que ell tenia la seva residència a la vila) de finals del segle XVII, afavorida per la derogació dels drets de remença en el segle XV, en veure's alliberada de bona part de les càrregues feudals. Aquesta nova classe ben aviat assoliria el control polític del comú o universitat d'Arbúcies (el que avui denominem ajuntament), sense dubtar en enfrontar-se amb les dues famílies aristocràtiques del municipi (residuu de l'antic ordre feudal): els Roquer, que adquiriran bona part dels drets feudals a la vall d'Arbúcies, a conseqüència del declinar dels vescomtes Cabrera (una de les nissagues més nobles de la Catalunya medieval i senyors d'aquestes terres) i, els Regàs (propietaris de la batllia de N'Orri, també dita d'Arbúcies, fins que el comú d'Arbúcies els comprà el bastó de batlle, a finals del s. XVII). Ambdues famílies tenien títols de cavallers i de ciutadans honorats. Tampoc aquesta nova classe, dubtarà amb pleitejar amb els comtes de Solterra (família Sarriera), que adquireixen

tots els drets del comú d'Arbúcies, en substitució de la família Cabrera, per tal de fer reconèixer els drets de jurisdicció de la batllia d'Arbúcies, que volien ser limitats pel comte a drets només de recaptació d'imposos, és a dir limitar-la al que es coneixia com a batllia de sac.

És dins d'aquest marc que hem d'entendre la figura de Domingo Refart (tal com surt denominat en les actes del comú d'Arbúcies de la seva època, que no cal dir que són en català antic). Domingo Refart fou un dels membres d'aquesta nova classe social que més representació pública va ostentar. Fou jurat del comú (el que equivaldria a regidor, amb forts poders executius) entre els anys 1684-1685, 1706-1707 i 1710-1711. Fou també batlle entre 1692-1695 i entre 1698 i 1701. Això sense esmentar les nombroses vegades que formà part del consell ordinari del comú o universitat. Cal dir que els jurats, que eren dos (un per pagès i l'altre per la vila) i en alguns períodes tres (un per Joanet), eren elegits pel consell ordinari, d'entre els seus membres. Mentre que els

batlles sortien d'una terna extreta per inseculació (una mena de sorteig) d'entre els membres del consell ordinari. D'entre aquesta terna, el compte de Solterra, escollia el qui seria batlle.

En Refart indubtablement té més importància com a símbol d'una nova classe social terratinent que va ascendir en l'escala social i política que per les seves realitzacions concretes, de les que parlarem a continuació. De fet aquesta classe serà la dominant a casa nostra fins ben entrat el segle XX, en què els nous resorts de poder introduïts per la imposició de l'actual model econòmic, basat en l'activitat industrial i financera, els relegà del primer pla que havien gaudit fins ara.

Finalment també sabem que la família Refart s'uní per política matrimonial, a partir d'inicis del segle XVII, amb la família Sala de les Figueres de Santa Maria de Palautordera, en una clara mostra de l'expansionisme social i econòmic d'aquesta nova aristocràcia pagesa.

JOSEP MANUEL RUEDA I TORRES

PERÍODE 1684-1685.

Durant aquest període fou jurat juntament amb en Pere Fogueras de Monsoliu. El comú en aquests anys obligà a contribuir i acceptar allotjaments als masovers de les famílies Regàs i Roquer, que fins aleshores n'havien estat exents. També sorgeixen els primers enfrontaments amb els Roquer per la concessió del monopoli de tallar carn del que gaudien.

PERÍODE 1692-1695.

Fou el seu primer mandat com a batlle. En aquests anys es contractà a un tal Joan Balmes com a mestre de minyons. El dia 23 de desembre de 1693, es concedeixen els arrendaments per quatre anys de la fleca i la Gavella de peix salat, oli, sal, aiguardent, tabaco, plom, pólvora, faves, sivada, neu, esclops, cartes i la taverna. També decideixen la compra de blat per als pobres.

El 21 de setembre de 1694, la universitat d'Arbúcies fa un repartiment entre els ciutadans per ser presents a la vila amb armes, qui defugís aquesta obligació seria executat.

PERÍODE 1698-1701.

Domingo Refart torna a ser elegit batlle d'Arbúcies i ja el 2 de març de 1698 es veu obligat a allotjar a una companyia de balons. Les baralles contra els Roquer, pel monopoli de la carnisseria, continuen amb la mateixa virulència. El 2 d'agost de 1700, també es veuen obligats a demanar al sr. Bisbe una persona com a rector.

PERÍODE 1706-1707.

És anomenat jurat juntament amb Quirze Pasqual.

PERÍODE 1710-1711.

Actua com a jurat juntament amb Francesch Torrent del Mas. les actes de les reunions del comú d'aquest període ens informe que la subhasta pels arrendaments del serveis municipals se celebraven a la Plaça i que els treginers foresters pagaven un impost per les mercaderies.

Cultura

EL CINEMA A ARBUCIES

CENT ANYS D'HISTÒRIA.COMENÇA LA SESSIÓ.

Una sèrie de descobriments científics, Innovacions i sobretot la voluntat de veure imatges en moviment, portaren l'any 1895, a les primeres projeccions cinematogràfiques públiques. D'elles destacariem la de l'1 de novembre feta al teatre berlinès Wintergarten, amb escenes filmades pels germans Max i Emil Sladanowski i la del 28 de desembre a París, dels també germans, Auguste i Louis Lumière, amb films fets per ells i amb una tècnica més perfeccionada que la dels anteriors.

Fa uns anys, la revista PERXADA (1), la nostra predecessora, va dedicar un monogràfic al tema del cinema, centrat bàsicament en els testimonis orals d'alguns arbuciençs. Ara, gràcies a tota una sèrie de recerques i informacions obtingudes podem aportar noves dades.

Serveixin aquestes ratlles a manera d'avanç i d'introducció a un treball molt més ampli.

Arbúcies, com qualsevol població del nostre país, petita o gran, igual que va passar arreu del món, de seguida va quedar atrapada pel cinema i per la realitat o imaginació que mostrava.

Generacions d'arbuciençs han sentit la fascinació d'aquest joc de llums i ombres projectats en pantalla. I això es així, des d'aquelles primeres imatges mudes, en blanc i negre i gestos estereotipats que feien emocionar els nostres avis.

EL CINE. UN SOMNI COMPARTIT.

L'enlluernament pel setè art aviat es deixà sentir entre la gent d'Arbúcies i en fou una de les distraccions predilectes. Encara n'hi ha que recorden "aquelles pel·lícules d'episodis tan maques que esperàvem amb tanta il·lusió. I el greu que et sabia si et saltaves un episodi...".

Pel·lícules d'aventures de Tom Mix o d'Eddie Polo,

d'amor de Rodolfo Valentino o Norma Talmadge, de riure d'en Charlot, el Fatty i Harold Lloyd i algunes d'èxit assegurat si eren d'en Tom Tyler, Chispita i Vivales. Aquestes i tantes més que omplien les hores de lleure d'un públic delerós d'històries i aventures.

Jolson, José Mojica i Nelson Eddie; una sola pel·lícula "El Danubio azul" fou projectada més de vint vegades al Casal. El primer Cine Nou (Cinema Mariné) s'estrena amb "El trio de la benzina" de Lilian Harvey. Era l'apogeu del cine americà. La guerra, però va posar un parèntesi a tota aquesta eufòria.

En el període de postguerra la gent necessitava evadir-se, per una estona, de la trista realitat, però no ho aconseguien pas del tot, els programes havien canviat i el fet d'haver-se d'aixecar amb el braç alçat quan sonava l'himne nacional, no ajudava gens a mantenir la màgia del cinema. Acabada la II Guerra Mundial les coses s'anaren normalitzant i el cine tornà a ser la fàbrica de somnis de sempre. A la pantalla del Cine Nou anaven passant davant dels ulls fascinats dels arbuciençs aquelles pel·lícules que havien estat èxit a tot el món:

Quan arribà el sonor, encara augmentà més l'afició al cinema dels vilatans. Quatre cines va arribar a haver-hi a la vila l'any 1934.

Això per un poble d'una mica més de quatre mil habitants, vist amb ulls d'ara, és un percentatge fabulós. Amb el so arribà la música i les cançons d'Al

(1) "Perxada".-(1a. època).-Núm. 30.-febrer 1983

“Rebeca”, “Belinda”, els Tarzans de Weismuller, els westerns de John Ford, els musicals de Fred Astaire i Ginger Rogers. Era el temps de l’star system”, i cada diumenge es podien emocionar amb Spencer Tracy, Robert Taylor, Tyrone Power o amb Greta Garbo, Bette Davis i tantes i tants d’altres.

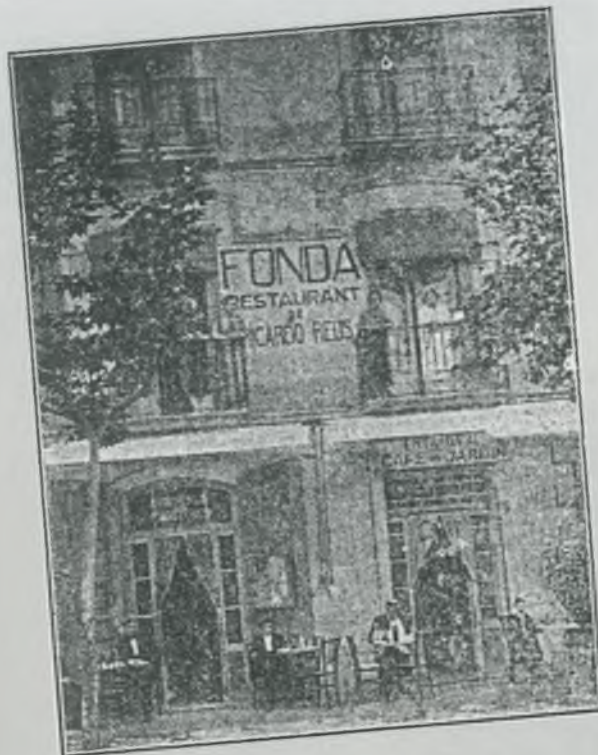
El color arriba amb “Las cuatro plumas”, un dels èxits més grans del Cine Nou, hi havia públic fins a la cabina de projecció. Les darreres pel·lícules que es projectaren en aquest cine foren “Centauros del desierto” i “El cochecito”.

El “nou”, Cine Nou (Cinema Mariné), havia d’inaugurar-se amb “Barrabás” d’Anthony Quinn, però la gran nevada del 62 ho impedí. La inauguració es feu vuit dies més tard, i entrat 1963, amb “Bus Stop” amb la Marilyn Monroe.

Aquest cine que s’havia previst de més capacitat que l’anterior, hagué de viure l’època de decadència fins el seu tancament. Encara donà dies de glòria amb pel·lícules com “West Side Story”, “El Cardenal” o “Los cañones de Navarone”, però tenia els dies comptats. El darrer any intentaren revifar-lo amb una injecció d’erotisme, però tampoc així funcionà, tenia mala peça al tel·ler.

La darrera projecció, el 31 de maig de 1982, fou amb una pel·lícula de Paul Newman. Va ser el “The end” definitiu.

Ara, i de manera esporàdica es passen pel·lícules per a adults, al Centre i a l’estiu a la Plaça de la Vila, però poca cosa més. Sabem que molts arbúciencs estan al dia de les grans estrenes, i van al cinema a poblacions properes com Blanes o Girona. També hi ha grans consumidors de films en format “vídeo”. D’una manera o altra, el cinema continua seduint.

Cafè i Fonda de Ricard Reus

Habitacions amoblades. Preus reduïts. Casa recomenada per als senyors viatjants.

Grandioses Sessions de Cine i Varietès

per a el dies de la Festa Major.

Carrer Camprodón, 37

ARBÚCIÉS

Font de la Mina

Antiga cà la Silleta de PERE CLAPÈS

Aigua superior: Aperitius de marca i Refrescos.

ELS LOCALS. LA FÀBRICA DE SOMNIS

Segons una informació escrita que no s’ha pogut contrastar, la primera projecció de cinema a Arbúcies, hauria esdevingut al Centre Catòlic l’any 1908 (2). També s’ha trobat una altra referència que diu. “La societat Recreativa Arbuciensa va tenir com a primer centre Social el Casino (1912), però ha d’abandonar-lo arran de l’aparició del cinema mut i assentar-se, més tard, en els locals de cal Xic (1914), sota el nom de Renaixement Arbucienc”(3).

Podria ser que aquella primera projecció del Centre fos només una exhibició del nou invent feta per algun ambulant, sense continuïtat, i que la primera sala estable fos el Casino?.

Un programa de la Festa Major de 1975 ens diu que “les primeres sessions de cinema a Arbúcies tingueren lloc a l’aire lliure, a la Font de Can Cassó l’any 1919 o 1920, després continuaren a la sala de cal Xic”. Aquesta dada si que lliga amb el que han dit diversos testimonis orals. Les sessions a Can Cassó, duraren un parell de temporades.

(2) “Perxada”. (1a. època)- Núm.3.- gener 1980.

(3) GRUP DE RECERQUES D’ARBÚCIÉS.- (A.B.P.).- BOVER i PAGESPETIT. Andreu.- “L’oci, l’home i l’objecte”.- Arbúcies 1890-1940.- Departament de cultura, mitjans de comunicació de la Generalitat de Catalunya.- Girona- 1987. s/n.

A cal Xic, al carrer del Sorral, es feia cine a la mateixa sala de teatre de l'actual Llar de Jubilats. Algunes vegades les sessions de cine s'acompanyaven de "varietés". Els responsables eren membres de la Societat Renaixement Arbucienc.

L'any 1920, en Ricard Reus inicià unes sessions de cine, on ara hi ha l'actual Fonda Reus. Hi havia un jardí, en el qual s'hi feren unes primeres projeccions a l'aire lliure. Després s'hi va fer un "cobert" que s'anomena "Cinema Bosque". La primera "fonda" era al davant. Aquestes sessions, molt concorregudes, es solien complementar amb números de "varietés". Romangué obert fins la Guerra Civil.

També es va fer cine al Casino, primer a la sala de baix, amb la pantalla situada a l'entrada i el projector a l'altre extrem. Es muntava i desmuntava a cada sessió. L'any 1931 es traslladaren al pis de dalt, i el cafè s'instal·là a la planta baixa. La pantalla estava situada al fons i el projector a la part del balcó. S'anomenà "Coliseum Cinema". "La inauguració de la sala es va fer amb un ple a vessar" (4).

Fins ara hem parlat de cinema mut. El sonor es donà a conèixer mundialment l'any 1927 i a l'Estat, el 1929. A finals de 1932, s'inaugurà en el local del Patronat Catequístic (Centre Catòlic) (5) un cinema sonor que segons la premsa de l'època: obtingué, un èxit inigualable" i "donà a conèixer veritables joies del cinema parlat". No durà gaire, una altra nota

Pròxima Estrena

SOY UN FUGITIVO

On s'exhibeixen els millors programes a base de pel·lícules grans i d'actualitat? Indubtablement al.

Coliseum-Cine

Sempre al davant amb les super produccions

Pròximes Estrenes

DIES 17 I 18 NOVEMBRE

Violetas Imperiales

Pel·lícula interpretada, per la coneguda artista de l'art frívol, RAQUEL MELLER, la pel·lícula que captiva, intriga, emociona i diverteix per la seva fastuositat, desenllaç i boniques cançons franceses i espanyoles. Es una superproducció "HUET"

El divertit complement: interpretada per LEE TRACY, MARY BRIAN I DICK POWELL

Grato suceso
(De la WARNER BROS)

DIES 21 I 23 NOVEMBRE

Interès, bellesa captivadora, cinta de ALEXANDER KIRKLAND I DOROTY JORDAN

Esclavitud
(Fox, en espanyol)

Complement també de la FOX

Faith, Bellamy I Sally Eilers

Entre dos Esposas

DIES 1 I 2 DE DESEMBRE
(PROGRAMA BALART I SIMÓ)

SAGRARIO

PARLADA EN ESPANYOL per RAMON PEREDA

gran tragedia d'un cor gelos i agraït (complement)

Su última pelea de la WARNER BROS, per Douglas Fairbanks (jr) I Lorela Young

DIES 7, 8 I 9 DE DESEMBRE
(FESTA DE LA MARE DE DIU)
PROGRAMA FOX

No dejes la puerta abierta

EN ESPANYOL, per ROSITA MORENO I RAOUL ROULIEN

TERESITA

per Charles FARRELL I Janet GAYNO.

Sangre roja

per la "palirroja" CLARA BOW

de premsa del maig de 1934 ens diu: serà retirat del Teatre del Patronat el cine parlat que hi ha actuat durant una bona temporada, no amb el caire moralitzador que li corresponia" (6). Sempre la censura.

El primer diumenge d'octubre del mateix any 1934 retornà el cine parlat a Arbúcies, i per partida doble. El mateix dia, i en el mateix carrer Camprodon, s'inauguren el Casal Cinema, vinculat a Esquerra Republicana i el Coliseum Cinema que reprengué les seves tasques, ara com a cinema sonor, al pis del Casino.

Encara s'inaugurà un nou cine abans de la guerra civil. L'anomenat Cine Nou el 1935, construït i explotat per

en Joan Mariné al carrer de l'Estenedor. Fou confiscat en temps de guerra i transformat en magatzem de material bèl·lic. En el Casino hi posaren la intendència de l'exèrcit republicà i el cremaren en produir-se la retirada. La sala del Casal també quedà abandonada i mai més no s'hi ha fet res.

(4) "Baix Montseny".- Núm. 46.- abril 1931

(5) "Montseny".-Núm.- Núm. 274.- 8 d'abril de 1933.- s/n.

(6) "Montseny".- Núm. 320.- 19 de maig de 1934.- s/n.

El cine Nou, recuperat pel seu propietari després de la guerra, fou l'única sala comercial que continuà les seves projeccions. Això fou fins l'any 1963 quan el substituïren per un local més gran i més ben condicionat just al costat i que se seguí anomenant popularment cine Nou.

Però poc a poc, el Cinema Mariné entrà en un període de llangor i de poca assistència al cinema, fins el seu tancament el 1982 fruit d'una època de crisi generalitzada en el món de l'exhibició cinematogràfica. Arreu passava el mateix. Actualment l'únic cinema que queda a Arbúcies és el del Centre Parroquial.

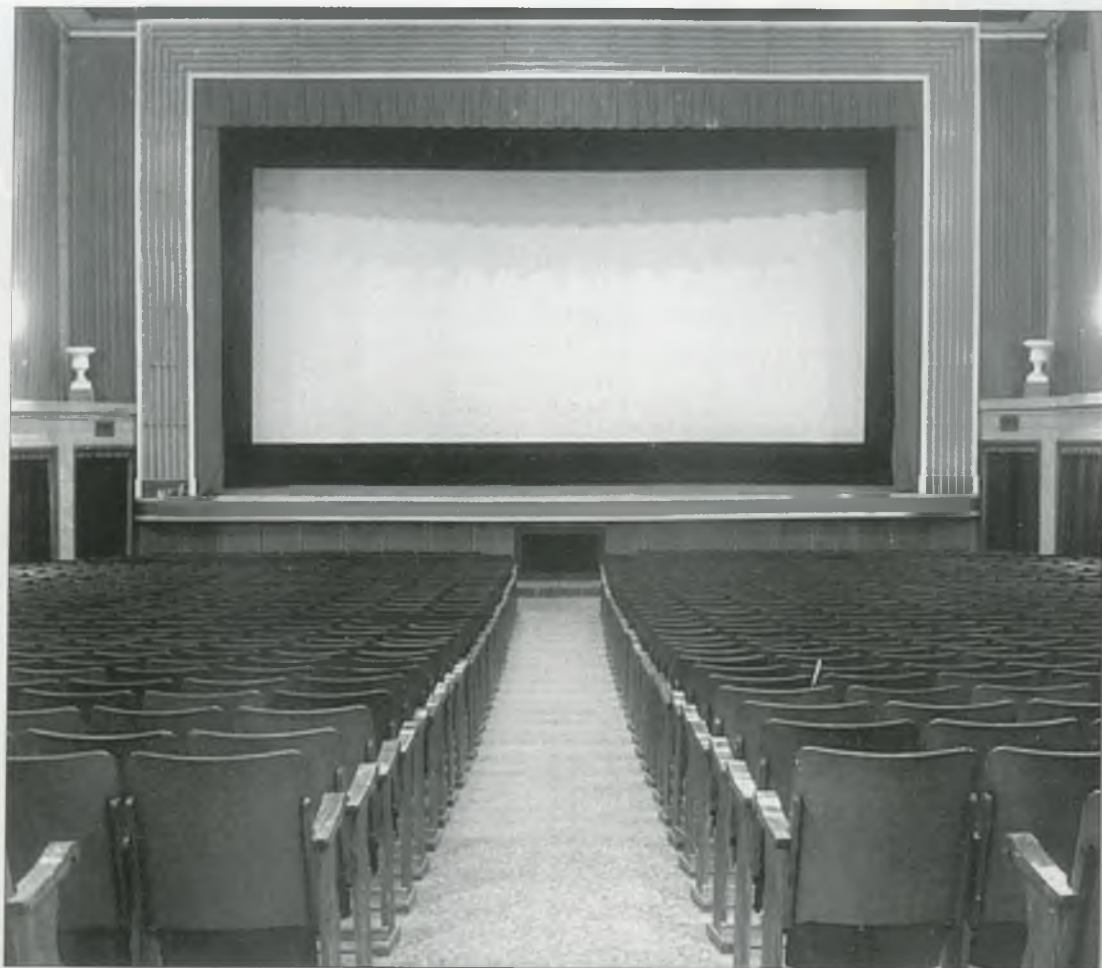

Foto: Cinema Mariné

LES PERSONES. LA SEDUCCIÓ DEL CINEMA

El cinema ha exercit sempre una influència especial sobre aquelles persones que s'hi han posat en contacte. Darrera de cada local n'hi trobem alguna, tocada per la febre del "cel.luloide". No es el moment de fer-ne una llista exhaustiva però si mencionar-ne un parell.

L'empresari i promotor Ricard Reus, que tothom anomenava Enric, fou un personatge singular sobre el qui es podria escriure un llibre. Crea el Cinema Bosque, tota una institució del seu temps. Una altra persona que brilla amb llum pròpia és en Juanito Mariné. Va ser el primer operador amb carnet. El trobem fent cine al Casino amb la Peña Luscos, al Centre Catòlic com operador i responsable quan entrà el sonor. I no va parar fins a fer-se construir el seu propi local, al qual va dedicar tota la seva vida. Era la seva il·lusió i hi va implicar a tota la seva família.

La llista d'operadors és llarga. Des d'en Fèlix Pagès a cal Xic, en Joan

Rellotger (Pèndula) a can Reus, en Pere Coix al Casino, en Bruel al Cine Nou i sobretot en Lluís Ribera, que en paraules seves, ha passat per tots els cines d'Arbúcies i alguns de Barcelona, i tants d'altres que els han acompanyat. I els acomodadors i acomodadores, els taquillers i taquilleres, els porters, els caramelers i els "recaders". Tota una cadena de persones que possibilitaven el prodigi de cada setmana: l'accés al món dels somnis.

EPÍLEG I FINAL D'EPISODI

Ha estat impossible incloure dins d'aquest article totes les vivències, totes les persones, tots els esdeveniments que han conformat tants anys de cinema a Arbúcies. No hem parlat del Cinema Parroquial, del cine per a infants, dels cinefòrums i cineclubs, del cinema amateur, de les pel·lícules filmades a Arbúcies, de les múltiples anècdotes relacionades amb aquest món. De moment us hem fet un "trailer", la pel·lícula sencera se us oferirà més endavant per mitjà d'un llibret dedicat a aquest tema. Us agraïrem la col·laboració, si ens podeu ampliar, corregir o aclarir les dades

que us oferim en aquest article. Si us plau adreceu-vos a La Gabella, Museu Etnològic del Montseny, i ens posarem en contacte. Comptem amb vosaltres per a poder presentar, tan completa com sigui possible, la història del cinema a Arbúcies. Per això, com a les pel·lícules d'episodis, diem: continuarà...

DANIEL MARTÍ
JORDINA MEDALLA.

PERXADA 100 ANYS DE CINEMA

Resumir 100 anys de cinema en quatre discos és una missió impossible. El que si ens està permès és oferir una petita mostra de com es pot concebre una Banda Sonora Original. Quatre exemples diferents de melodies associades a la imatge. Pur acompanyament que, al cap i a la fi, és del que es tracta.

STAY AWAKE, VARIOUS INTERPRETATIONS OF MUSIC FROM VINTAGE DISNEY FILMS

(DIVERSOS AUTORS.
COORDINACIÓ DE
HALL WILLNER)
VARIS INTÈRPRETS
A&M RECORDS
1988

Resulta curiós però, per començar, hem triat un disc que no és una banda sonora. És tracta d'un petit mostuari dels *soundtracks* de les pel·lícules de Walt Disney. Petits fragments interpretats a la seva manera per músics majoritàriament actuals, sota la direcció de Hal Willner, autèntic mestre a l'hora d'organitzar tributs i homenatges de la més diversa índole.

Ens explicarem. Hal Willner, il·lustre pels seus treballs actualitzadors d'obres com les de Kurt Weill o Charlie Mingus, decideix posar mà en els films de la factoria Disney. Reuneix un ampli i variat catàleg de noms il·lustres que van de Michael Stipe (REM) a Yma Sumac (pregunteu a l'àvia). I mans a l'obra, reconstrueix un so indissociable de determinades escenes.

HIGH SOCIETY (COL PORTER) DIVERSOS INTÈRPRETS CAPITOL RECORDS

Arriba el torn de tot un clàssic, *High Society*, una comèdia basada en un musical de Broadway dels anys trenta, que reflecteix a la perfecció l'esperit d'aquests espectacles, on trama i música formen part d'un mateix lot. Un clàssic, no tant per la qualitat cinematogràfica de la pel·lícula com per la talla del seu acompanyament musical. Aquest és obra de Cole Porter, mestre de mestres a l'hora de compondre partitures per musicals, en les que és fonamental donar-li un esperit teatral. Més clàssic si s'escau per la presència als crèdits, no sols del mateix Porter, sinó també de les veus de Bing Crosby i Frank Sinatra, Grace Kelly i Celeste Holm, sorprenen davant del micro. I de postres tenim a Louis Armstrong a ritme de Calypso ("*High Society Calypso*"). El *soundtrack* comença amb una obertura instrumental. Després, trobem temes en els que predomina la interpretació (escoltar "*Who Wants To Be a Millionaire*" amb Bing Crosby i Celeste Holm o "*Well Did You Evah*" amb Crosby i Sinatra), grans duets ("*True Love*" amb Crosby i la Kelly) i d'altres per al lluïment personal en clau estandart ("*You're Sensational*" per Sinatra) o jazzy ("*Now You Has Jazz*" per Crosby). Una banda sonora que aquell qui presumeix d'una bona discoteca cinèfila no pot obviar. I la resta tampoc.

ABSOLUTE BEGINNERS DIVERSOS INTÈRPRETS VIRGIN RECORDS 1986

Inspirant-se precisament en aquests musicals dels que us parlàvem fa un moment. Julian Temple va dirigir amb més o menys fortuna "*Absolute Beginners*", una pel·lícula que estava cridada a ser el Musical Modern amb majúscules. Tanmateix, tota despesa feta no va donar el fruit esperat i de poc va servir tenir a David Bowie i a Patsy Kensit (sex-symbol musical de l'època i líder d'*Eight Wonder*) com a caps de cartell.

Tot i així, l'apartat musical, més madurat amb el temps, denota un treball interessant. Un disc que circula prop del pop i del jazz, on cal destacar a Style Council amb "*Had You Ever Had it Blue*", sintonia encara d'un popular espai radiofònic, i a Ray Davies i el seu "*Quiet Life*". Alhora, tot un seguit d'instrumentals d'alta escola, molt en la línia del que avui es fa dir àcid jazz.

Es tracta d'una banda sonora en la que es pretén i s'aconsegueix reproduir un ambient molt concret. Això fa que us hagi de recomanar que, si podeu, veieu la pel·lícula.

THE DRAUGHTSMAN'S CONTRACT (MICHAEL NYMAN) THE MICHAEL NYMAN BAND VIRGIN RECORDS 1982

El minimalisme és una branca de la música contemporània. Un mateix esquema s'hi repeteix reiteradament. Es tracta d'un tipus de música que habitualment no atrau a un públic massiu, però que, en un moment donat pot arribar a caure en gràcia.

Aquest és el cas d'aquest determinat subgènere musical que, d'acord amb un determinat estil de cinema, va causar furor fa pocs anys.

Un estil que s'adiu a la perfecció al que hom enten per una banda sonora instrumental. És més, sovint la música representa fins i tot, el cinquanta per cent del valor de la pel·lícula.

Michael Nyman és, juntament amb Wim Mertens, un dels seus grans valedors pel seu treball en els films del prestigiós director Peter Greenaway.

Ens trobem davant d'una banda sonora que ha estat explotada fins a la sacietat. En el seu moment, fins i tot els anuncis portaven la seva música. Però, tingueu present, que no té res a veure amb els productes que ha elaborat posteriorment el seu autor. "El contracte del dibuixant" val molt més.

EL VELL I EL BAR

-Ves per on, pobre Boujan! Si tot just ahir vaig parlar-li al costat de Ca La Malena! ... I tant bé! I vaja... Tan cordial com sempre... I guaita tu, avui a la matinada es veu que li ha dit a la filla que no es trobava bé i ella li ha dit: què us passa? I ell no res, no ho sé no em trobo bé, i de cop i volta quan ja s'aixecava del llit per anar a veure alguna cosa, ha fet un mea culpa així, amb el braç, donant-se un bon cop al pit amb la mà plana i només ha deixat anar un Ai! com si s'hagués punxat amb alguna cosa i ha caigut rodó a terra.

-I què? Què li ha passat?

-Doncs que ha cridat a l'ambulància de la Crr... Calla, que arriba en Manolo, ell potser ho sabrà millor...

-Vols dir?... Igual ni ho sap!

-Què dius ara? Ell segur que ho ha de saber home...

-Manolo!! -Hmm - Com estem? Què saps d'en Boujan?

-Se'n sortirà, no pas com nosaltres.

Ho deia tot rient. Era talment com si expliqués un acudit amb un final que fins a ell mateix li feia gràcia per vegades que l'expliqués.

-Què vols dir?

-No m'entendrieu! -(Continuava fent-li molta gràcia el final de l'acudit)

-Aquest Manolo, tan llest com és, que jo m'en recordo que a l'escola era dels primers en acabar els comptes... per llargs que fossin... I que no s'equivocava mai, recordo que hi havia una mestra que anava més lenta que ell a comptar, era un noi molt despert, però noi, quan es torra és una mica xulo i sembla tonto!

Aha! Quan em torro!... T'he sentit Gari de Cal Gari... Així ara et sembla que estic torrat? Em podries dir per què ho dius això? Vaja, com ho has notat? He dit alguna cosa que no s'entenia prou potser? O és que tu no ho vols entendre?... Això et preocupa tant Gari de Cal Gari?

En Manolo seguia recolzat a la barra del bar. El primer lloc que havia trobat. Una cama doblegada per arrepenjar el peu al ferro paral·lel a uns quinze centímetres d'un microcosmos fet de burilles de cigaret, papers de plàstic, sepis i cendra: el terra.

Les mans juntes però l'una sobre de l'altra i sense involucrar-se... I sense arribar al gest de l'usurer... Sense fregar-les. Realment es divertia en aquella situació un xic absurda i que ell havia provocat -ofenosament.

Tenia ganes de parlar d'en Boujan, però ho volia fer d'una manera molt particular.

No volia explicar els detalls i detalllets del que va dir a no-sé-qui i que l'altre li va dir i aleshores el metge, els va calmar i no s'espantin en recuperarà, tots els símptomes indiquen una franca mi-

llora i bé, però fixa't, és clar, ja és gran! I tant! El mes que ve em sembla que en fa setanta-nou que ja és dir prou...

No, no ho volia així. Ho volia d'una manera que no acabava d'entendre però que li ballava al cap com una endevinalla a la punta de la llengua.

Amb tot però havia aconseguit l'atenció d'una munió d'ancians sense opinió. Perquè ni els vells es recordaven de l'antiga saviesa en aquell poble.

I pel més simple sentit de l'oportunitat el Vell home del bar entrava com cec i orientat pel pigall del seu bastó que l'estirava. No n'era de coix, però aquell dia tenia pressa.

Semblava enfadat, seriós i serè. Amb els ulls d'un ebri. Així de dolgut estava.

-Què? En Boujan oi?

-Tu diràs... Ja ho saps oi?

-Ves Manolo, diu que si ho sé!

-A veure, a veure si ens entenem! Què és tanta història! De què va això?"

Mira Gari de Cal Gari, no m'estiris de la llengua...

-Què passa? Digues el que m'hagis de dir... Burro!

-Com tens els nassos de fer-te l'ofès

-Deixa'l Manolo- No, no era cap ordre.

Ni el to de la veu ho era de cap ordre. Era més aviat un comentari irònic en veu una mica alta.

Però en Manolo va callar. Es miraven ell i l'home vell i el seu gest anà a buscar l'atenció d'algun cambrer.

-A veure home, primer en Manolo que si en Boujan se'n sortirà i no com nosaltres, i ara tu amb aquest misteri de que no t'estiri la llengua! Qualsevol diria que ha estat culpa meva...

-Culpa teva?

-No et preocupis- Continuava l'home blanc dins el bar buit a aquelles hores de la tarda -És que em fa gràcia que en parlis tan dolgudament...

-Vinga Gari, deixa'ls estar i anem a fer la botifarra!- Un home petit rabassut molt moreno de pell i de calba lluentíssima intervingué la conversa com aquell que punxa un telèfon. El seu cigar era tant curt com el mateix gruix del llavi que l'aguantava, i era tant gruixut com una admiració. De fet ni tant sols fumejava i la cendra havia fet com una pel·lícula de protecció als possibles borralls de tabac que es poguessin pendre.

D'aquesta manera els dos cercles d'amics que havien estat abraçats dins una diminuta batalla cos a cos, recobraven la seva formació en fortalesa. No hi havien baixes. Però si remordiments inconfesables.

Era cert que el Gari de cal Gari no havia d'haver preguntat per en Boujan.

Ell no, ell no ho podia fer. Perquè quan ell era del comitè d'empresa un dia li va fer una putada molt grossa.

Es va vendre a l'amo. Ja ho crec que si.

Sota la boina del vell home de boina negra sobre la cúpula blanca de la seva testa blanca, uns ulls de pintor, d'artista, de seductor, reforçaven un retrat trist i amarg com la venjança.

Només dues vegades va sentir en Manolo la història d'en Boujan i en Gari de Cal Gari. La primera tant bon punt va passar, l'altra quant en Boujan va tornar al poble al cap de tretze anys. I les dues vegades va ser el mateix qui les hi va explicar: El vell del bar.

Resulta que en Boujan treballava en un taller del poble i que durant una bona temporada va fer moltes hores extres i que necessitava cobrar-les amb certa urgència i que les reclamava dia rera dia aprofitant els intervals relaxats de l'oficina de l'empresa.

Sense molestar. Amb la submissió dels justos incrèduls a l'abús.

Creieu-me que mai va aixecar la veu per demanar el que era seu, i necessitava.

Sempre insistia, però...

I un dia el feren fora.

I encara és hora que li paguin.

El comitè d'empresa no va fer res...

I els empresaris es passaren la informació puntualment, i en Boujan va haver de marxar del poble. Sort que no estava casat ni tenia criatures. No com d'altres.

-Això és així exclamà en Manolo...-De totes maneres en Boujan encara se'n va sortir bé amb els viatges que s'ha tirat...

-No com d'altres Manolo que han anat rodolant d'una empresa a l'altra i cada vegada més lluny de casa.

-Si ja ho sé. Vull dir que els polvos d'en Boujan li haguessin costat una fortuna a en Gari de Cal Gari.

-I en Boujan... Mira-te'l aquest...

-I tants som els que tenim el que ens mereixem...

CARLES BLAY

